

Onsdag den 16. marts 2022 (D)

1

76. møde

Onsdag den 16. marts 2022 kl. 14.30

Dagsorden

1) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 14.03.2022. 1. behandling 15.03.2022. Betænkning 15.03.2022. 2. behandling 15.03.2022. Tillægsbetænkning 16.03.2022).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

(Se nedenfor).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Geologisk lagring af CO₂ på under 100 kt med henblik på forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer og statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 23.02.2022).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Justering af rammer for etablering af vedvarende energianlæg på havet uden for udbud og udvidelse af VE-ordningerne til at omfatte solcelleanlæg på havet og visse solcelleanlæg på søer m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 23.02.2022).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Mulighed for at undlade erstatning af visse aflyste undervisningstimer som følge af personalefravær på grund af covid-19).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 24.02.2022).

1) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Når nu priserne stiger og stiger, hvorfor vil regeringen så ikke komme flere danskere i møde ved at sende de milliarder af kroner, som staten tjener på de høje energipriser, tilbage til danskerne?

(Spm. nr. S 579 (omtrykt)).

2) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Vil regeringen revurdere sin beslutning om at opføre den planlagte gasledning til Lolland i lyset af den drastisk ændrede forsyningspolitiske situation og regeringens egen beslutning om, at Danmark skal være uafhængigt af russisk gas?

(Spm. nr. S 584).

3) Til sundhedsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Finder ministeren det rimeligt, at f.eks. Region Syddanmark har en procedure, ifølge hvilken man som patient skal vente i minimum 4 uger for at komme i kontakt med visitationen for en tid til operation, når regionen ikke kan tilbyde en operation inden for 30 dage?

(Spm. nr. S 585).

4) Til sundhedsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Hvordan forestiller ministeren sig at det vil kunne lade sig gøre at håndhæve et forbud på livstid mod køb af cigaretter for alle født efter 2010 både i dagligvarehandelen og på det illegale marked?

(Spm. nr. S 586, skr. begr.).

5) Til sundhedsministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF)

Hvad er ministerens holdning til at tage »coronakrigskassen« i brug for at aflaste børne- og ungepsykiatrien nu og her og sikre, at børn og unge får den hjælp, de har brug for, idet en nylig undersøgelse fra Indenrigsministeriets benchmarkingenhed viser, at 12 pct. flere børn og unge har været i kontakt med psykiatrien i første halvår af 2021 sammenlignet med samme periode i 2018, og idet »coronakrigskassen« blev taget i brug for at sænke ventelister i sundhedsvæsenet?

(Spm. nr. S 592).

6) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Torsten Gejl (ALT)

Kan ministeren bekræfte, at han tager udtalelser fra Det Dyreetiske Råd – der er nedsat for at rådgive ministeren i forbindelse med fastsættelsen af regler om dyrevelfærd og dyreetik – til efterretning og handler ud fra dem, og at ministeren således efter at have læst Det Dyreetiske Råds seneste udtalelse om minkproduktion, hvori et enigt råd på baggrund af den eksisterende forskning inden for området vurderer, at hold af mink i små bure er uacceptabelt, er enig i, at en genstart af minkavl i Danmark vil være dyrevelfærdsmæssigt uforsvarligt?

(Spm. nr. S 573).

7) Til børne- og undervisningsministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF)

Er ministeren ligesom SF bekymret for, om vi gør for lidt for at bekæmpe mistrivsel blandt børn og unge, idet Den Nationale Sundhedsprofil 2021 viser en klar stigning i mistrivsel blandt unge, hvor mistrivsel ligger særlig højt blandt unge kvinder, idet andelen, der

har en lav score på den mentale helbredsskala, er tæt på 35 pct. – altså hver tredje unge kvinde? (Spm. nr. S 591).

8) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Vil ministeren, i lyset af at ministeren har valgt at sætte Charlottenlund Slot til salg, oplyse, hvilke tanker og overvejelser man i den forbindelse har gjort sig – ikke mindst i forhold til slottets historiske betydning og værdi – og oplyse, hvordan man kan træffe en så vidtrækkende beslutning af stor betydning for dansk kultur og historie uden at involvere Folketinget, og hvad man vil gøre for at forhindre, at slottet kommer på eksempelvis russiske eller mellemøstlige hænder?

(Spm. nr. S 577. Medspørger: Dennis Flydtkjær (DF)).

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Ole Birk Olesen (LA)

Vil ministeren forklare, hvorfor han har ændret holdning siden den 15. december 2021, hvor han i spørgetiden på spørgsmål nr. S 297 svarede, at »generelt synes jeg, at det kunne være klogt at få belyst, hvad ulykkesniveauet har været; og så må man jo derfra tage diskussionen og bede Arbejdsmiljørådet om at kigge på det igen«, så ministeren nu mener, at der ikke skal kigges på reglerne for pladeinddækning af smukke, gamle elevatorer igen, til trods for at der ikke foreligger dokumentation for, at der sker ulykker som følge af manglende pladeinddækning?

(Spm. nr. S 581).

10) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV)

Frygter ministeren, at nogle af de unge, som på grund af aftalen om udflytning og lukning af uddannelsespladser ikke kommer ind på deres ønskede uddannelse, slet ikke vil få en uddannelse?

(Spm. nr. S 547).

11) Til skatteministerens af:

Dennis Flydtkjær (DF)

Vil ministeren tage initiativ til, at kørselsfradraget sættes op i 2022 på grund af stigende benzin- og dieselpriiser?

(Spm. nr. S 578).

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Mødet er åbnet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Det første spørgsmål i spørgetiden er til klima-, energi- og forsyningsministeren af hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:30

Spm. nr. S 579 (omtrykt)

1) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Når nu priserne stiger og stiger, hvorfor vil regeringen så ikke komme flere danskere i møde ved at sende de milliarder af kroner, som staten tjener på de høje energipriser, tilbage til danskerne?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 14:30

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Når nu priserne stiger og stiger, hvorfor vil regeringen så ikke komme flere danskere i møde ved at sende de milliarder af kroner, som staten tjener på de høje energipriser, tilbage til danskerne?

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:30

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet. De høje energipriser har stor betydning for danskerne, og krigen i Ukraine betyder, at vi står i en helt ny situation, som kun forværrer problemet med energipriserne. Situationen udvikler sig hele tiden, og regeringen følger den derfor tæt. Det er rigtigt, at statens indtægter og udgifter på en række områder ændres som følge af høje energipriser. Det gælder f.eks., når vi ser på statens udgifter til en række konkrete VE-støtteordninger, som i 2022 forventes lavere end tidligere skønnet, da støtten i en række ordninger er bundet op på el- og gasprisen. Det gælder også i forhold til indtægter fra Nordsøen.

I forhold til besparelserne på udgifter til VE-støtteordningerne er forventningen, at statens udgifter i 2022 er 4,9 mia. kr. lavere end tidligere skønnet. Det er dog ikke muligt at benytte lavere udgifter som følge af det ændrede skøn som finansiering til nye tiltag. Tilsvarende afkræves der ikke særskilt ny finansiering, når ændrede skøn øger udgifterne. Tak.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:31

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg ved godt, at når man bliver minister, ophører al den logik, der gælder uden for ministerierne. Men hvis man i min verden har sparet 5 mia. kr., ikke at jeg har personlig erfaring, må man da kunne bruge dem på noget andet, og vi er altså i en situation, minister, hvor rigtig, rigtig mange danskere oplever problemer med at få pengene til at række. Vi er jo i den situation, at de eksplosive energiafgifter, eksplosive energipriser nu begynder at følge med over i de almindelige forbrugerpriser, så det ikke – i gåseøjne – kun er på el- og varmeregningen, men også på forbrugsvarer, at tingene bare bliver dyrere og dyrere.

Vi så forleden dag, at svenskerne, tror jeg det var, sænkede deres afgift på benzin og diesel, sådan at det i hvert fald bliver lidt billigere, ikke billigt, i forhold til hvad det var, men dog lidt billigere. Vi ser Belgien og Holland osv. gå samme vej, hvor man også sænker afgifterne for at komme forbrugerne i møde, men i Danmark har vi en regering, der sidder i fuldstændig isoleret ophøjethed og bare siger: Af tekniske årsager kan vi ikke bruge pengene. Der må jeg bare sige, at det altså er noget, som slår i hvert fald mig og, tror jeg, rigtig, rigtig mange danskere derude med forundring. Det er ovenikøbet en regering, som jo parlamentarisk i hvert fald er støttet af nogle, der plejer at sige, at de gerne vil komme den lille mand til undsætning osv. Vi har fra en samlet blå blok tilbudt vores man-

datmæssige opbakning til det, men det kan ikke blive til noget som helst. Så hvad er egentlig regeringens bud til de folk derude, der ikke kan få økonomien til at hænge sammen?

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:33

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Jeg vil starte med at få gjort klart, om det er sådan, at Dansk Folkepartis nye linje nu er, at i fremtiden bliver det sådan, at hvis man sparer penge på VE-støtte i et år, kan de penge frit disponeres til, hvad formål man nu måtte synes. Vil man lægge hovedet på blokken i dag for, at det er sådan, det bliver, hvis magten skulle skifte efter næste valg?

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:33

Morten Messerschmidt (DF):
Jeg kan i hvert fald sige, at med de energifremskrivninger, som Energistyrelsen selv lægger for dagen, er der ikke meget, der tyder på, at gas- eller elprisen kommer ned på det niveau, der gjaldt på det tidspunkt, hvor vi lavede de her støtteordninger. Så i det scenarie kan jeg hundrede procent sige at Dansk Folkeparti vil være på den jævne danskers side.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:34

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Det var sådan set ikke det, der var spørgsmålet. Det, som Morten Messerschmidt gerne vil have at regeringen skal gøre, er: Fordi der er et lavere skøn i år – og det er først og fremmest kun et skøn, men lad os sige, at det er rigtigt, at det ender med at gå sådan – så skal man frit kunne disponere over det i det år. Det vil være et nybrud i dansk økonomisk politik, og det vil i øvrigt også betyde, at vi ikke har penge at udbetale – for jeg regner med, at det så også er med tilbagevirkende kraft, og så skal vi også finde 6,6 mia. kr., der lige pludselig var i ekstraudgift til biogas i 2020. Så der er faktisk et lille underskud, hvis man sammenholder de to tal.

Så vil hr. Morten Messerschmidt som punkt 1 være med til at finde de par milliarder, vi så mangler, og som skal betales til statskassen nu? Og bliver det som punkt 2 sådan fremover, hvis hr. Morten Messerschmidt får magt, at hvis der er et forventet skøn, der er lavere end det, man troede, kan man frit disponere over pengene det år?

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Morten Messerschmidt for sidste omgang.

Kl. 14:34

Morten Messerschmidt (DF):
Vi har været med til at løse problemerne i forhold til biogas. Det vil ministeren vide, for han sad for bordenden, da vi lavede den aftale. Vi har i øjeblikket knap 5 mia. kr., der ikke bliver brugt til vedvarende energi-støtte, og dem ønsker vi tilbage til forbrugerne under de konkrete omstændigheder, der gælder i dag.
Nu har jeg svaret på de to spørgsmål i en spørgetid, som ministeren skal svare på spørgsmål i. Så er det på tide, at ministeren svarer

på spørgsmål, sådan at forbrugeren derude ved, hvorfor han ikke kan få sine penge tilbage.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:35

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Jo, men det er vel okay, at jeg stiller opklarende spørgsmål, al den stund at hr. Morten Messerschmidt jo siger to modsatrettede ting. Hr. Morten Messerschmidt siger, at vi har løst problemet. Ja, problemet er blevet løst netop ved at gøre, som vi normalt gør, altså sige, at hvis der er et underskud, bliver det skrevet ind i den strukturelle fremskrivning. Det vil sige, at man ikke skal tilvejebringe finansiering for det underskud. Tilsvarende er det så heller ikke sådan, at man, hvis der er et overskud på andre ordninger, så kan man bruge dem til finansiering. Og så kunne det være rart at høre, om det er et nyt princip for Dansk Folkeparti – og dermed noget, der gælder, hvis de skal støtte en ny regering – at hvert eneste år bliver finanspolitikken ikke sådan, at man ved, hvad man har at gøre med, men sådan, at man afventer og ser, hvordan skønnene lægger sig, og hvis der så er noget i overskud, kan man bruge det, og hvis der er noget i underskud, skal man så tilvejebringe finansiering.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Der er ikke flere opfølgende spørgsmål. Jeg betragter det som et retorisk spørgsmål. (*Morten Messerschmidt* (DF): Jeg har kun haft ordet to gange). Det var det sidste spørgsmål og det sidste svar, der kom i den her omgang. Tak for det. (*Morten Messerschmidt* (DF): Er forretningsordenen skrevet om?).

Vi fortsætter med klima-, energi- og forsyningsministeren, og det er et spørgsmål fra hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 14:36

Spm. nr. S 584

2) Til klima-, energi- og forsyningsministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vil regeringen revurdere sin beslutning om at opføre den planlagte gasledning til Lolland i lyset af den drastisk ændrede forsyningspolitiske situation og regeringens egen beslutning om, at Danmark skal være uafhængigt af russisk gas?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Værsgo.

Kl. 14:36

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ja tak. Det kan jo nogle gange være svært at tælle til fire. Det spørgsmål, som Enhedslisten her stiller til klima-, energi- og forsyningsministeren, er:

Vil regeringen revurdere sin beslutning om at opføre den planlagte gasledning til Lolland i lyset af den drastisk ændrede forsyningspolitiske situation og regeringens egen beslutning om, at Danmark skal være uafhængigt af russisk gas?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:36

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):
Nej, det vil vi ikke. Vi mener, at beslutningen om at lave den gasledning til Lolland-Falster er en virkelig god beslutning, også med hensyn til arbejdspladser. Gjorde vi det ikke, jamen så stod vi i en

situation, hvor Nordic Sugar med meget stor sandsynlighed måtte lukke. Det ville have virkelig negative konsekvenser for den del af landet. Jeg vil faktisk opfordre hr. Søren Egge Rasmussen til at prøve at tage en tur derned og tale med de mennesker, det handler om. For man kan nemt komme med det der teoretiske eksempel og sige: Jamen I kunne jo bare elektrificere.

Sagen er den, at der er, efter hukommelsen, 107 sukkerfabrikker i Europa. Alle står med samme udfordring, men der er ikke en eneste af dem, der er elektrificeret. Det er selvfølgelig, fordi det ikke er sådan noget, man bare lige kan gøre. Så derfor var valget altså: Skulle den her virksomhed lukke, eller skulle vi lave en alternativ løsning? Det var så vigtigt for os, at den løsning blev grøn, og det er derfor, vi laver en gasledning, som jo altså i første omgang, allerede på den korte bane, vil nedbringe udledningerne fra fabrikkerne ganske betragteligt – selvfølgelig ikke lige så meget, som hvis man bare lukkede dem og flyttede produktionen til et andet land. Men for klimaet er det klart at det er langt bedre, at vi producerer i Danmark med mindre udledninger, end at det bliver flyttet til et andet land, hvor man producerer med større udledninger.

Dertil kommer, at hele vores biogasstrategi jo netop er, at vi skal ind at bruge biogassen de steder i vores energistruktur i det her land, hvor det er svært at dekarbonisere, altså fordi det er svært at elektrificere – og det er netop i sukkerproduktionen.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 14:38

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ja, men jeg synes, at vi står i en meget ny situation. Og jeg synes, det er underligt at høre, at regeringen vil prioritere at bygge en ny fossil infrastruktur for 800 mio. kr., når vi ikke bare står i en klimakrise, som vi gjorde, da vi havde den sidste debat om, om man skulle bygge den her gasledning, men når vi nu sådan set står med en forfærdelig krig i Europa, hvor det er utrolig vigtigt, at vi gør os uafhængige af Putins gas. Og det er sådan set det, der gør, at Enhedslisten rejser spørgsmålet her igen.

Jeg har forstået, at statsministeren har sagt, at regeringen nu er uforbeholdent grøn. Så vil jeg alligevel tillade mig at lægge stor vægt på, hvad det er for nogle handlinger, der sker. Der, hvor jeg synes, at den her sag er lidt underlig, er, når vi i den aktuelle situation ser, at der er prioriterede kunder og ikkeprioriterede kunder, og så vil man bygge en ny gasledning med fossil gas til nogle kunder, altså nogle erhvervskunder, som faktisk ikke er prioriterede kunder. Så har vi en mangelsituation i lang tid, hvor vi ikke har gas til alle i Danmark, er det jo sådan set de private husstande, der får gassen før de her potentielle nye kunder på Lolland.

Det mener jeg jo sådan set er noget nyt, i forhold til da man traf beslutningen. Jeg tror ikke, at der er mange virksomheder derude, der havde tænkt på, at vi skulle være i den her nye alvorlige situation, hvor vi hverken ved, om Putin lukker for gassen, eller om man kommer frem til at blive enige i EU om at reducere yderligere end det, der er blevet besluttet, eller om man kommer frem til, at man i Danmark alene vil tage et hårdt træk. Så står man altså med nogle erhvervskunder, som ikke er prioriterede kunder, og jeg synes, at vi træder ind i noget, hvor der er risiko for, at det virkelig er en fejlinvestering, fordi der ikke kommer noget gas i den ledning. Kan ministeren ikke se det?

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 14:40

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er ikke sådan, at der i det ligger, at det skal betragtes som en fejlinvestering, at vi i Danmark faktisk investerer ganske massivt i biogas. Det er jo netop en del af løsningen. Så kan vi selvfølgelig have en faglig, saglig og endda politisk diskussion om, hvor man bedst bruger den gas. Det er jeg med på. Her er mit argument, at den da skal bruges de steder, hvor der ikke er alternativer, og sukkerproduktion er netop et eksempel på et område, hvor der ikke er alternativer. Så kan man sige: Bliver man så ikke sårbar, når man bruger gas i fremtiden, uanset om det er biogas? Til det er der at sige: Jo, men der skal vi jo minimere den risiko ved at få dem, som netop godt kan klare sig uden gas, væk fra gassystemet.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:41

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ja, det er korrekt, at det vil være væsentligt i den nuværende situation at få flest mulige væk fra at bruge gas, og jeg anerkender også, at der er et arbejde i gang, som har det som formål. Men jeg undrer mig bare over – når jeg kigger på den her sag og ser, hvor meget f.eks. miljøministeren også har været involveret i EU-lobbyisme i forhold til den – at den her gasledning har været så højt prioriteret for regeringen. Jeg er godt klar over, at der er nogle, der mener, at vi ikke kan elektrificere, men så kunne en delvis elektrificering vel have været en løsning, som man havde satset på, i stedet for at det bliver sådan en ren gasløsning. Kan ministeren ikke se det?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:41

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg kan forsikre om, at alle de tekniske muligheder jo er blevet undersøgt i forhold til at elektrificere. Jeg har godt bidt mærke i, at der er mange mennesker, der nu er rigtig kloge på sukkerproduktion. Det var ikke for at sige noget flabet til spørgeren, for jeg har fuld respekt for spørgerens indsigt i de her spørgsmål. Men det er bare for at sige, at der er nogle, der i den offentlige debat har været lige kæphøje nok efter min smag, i forhold til hvad de mente, at en virksomhed kunne eller ikke kunne. Det, der var det klare signal fra virksomheden, var, at det ikke *kunne* lade sig gøre. Når vi så kigger rundt i Europa og kan se, at der ikke findes nogen eksempler på, at det kan lade sig gøre, og i øvrigt studerer teknikken i det, så lægger vi selvfølgelig det til grund for vores beslutning.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen for et sidste spørgsmål.

Kl. 14:42

Søren Egge Rasmussen (EL):

Men ud fra den samlede besvarelse her synes jeg stadig væk, der er et billede af, at vi kan risikere, at der bliver bygget en gasledning til 800 mio. kr., som forbrugerne kommer til at betale over deres nettariffer, og at man kan ende i en situation, hvor der ikke bliver solgt gas fra den ledning og det dermed er en fejlinvestering. Kan ministeren ikke se, at vi står over for den risiko?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:42

og at man ikke har gjort nok for at sikre, at der har været nok medarbejdere. Jeg kan også forstå, at der har været tiltag til at opjustere kapaciteten netop i den her visitationsenhed. Og ud fra de forhold, som jeg kan læse om i pressen, må jeg sige, at det virker helt nødvendigt, at der gribes til handling.

Kl. 14:45

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er jo netop gasforbrugerne, der skal betale det her. Så det vil sige, at det jo også er dem selv, altså dem, der vil gøre brug af gasledningerne i fremtiden, der skal det. Det er klart, at ikke kun på grund af den sikkerhedspolitiske situation og den forsyningssikkerhedspolitiske situation, vi står i, men selvfølgelig også som et led i den grønne omstilling gælder det hele tiden om, at vi får indrettet os på en måde, sådan at de økonomiske incitamenter er præcis sådan, at gassen bliver brugt der, hvor den bruges bedst. Vi er i Danmark ret gode til at lave biogas, men vi laver jo ikke så meget, at alle bare kan bruge løs af den. Det skal være der, hvor der ikke er alternativer.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren og til hr. Søren Egge Rasmussen.

Så fortsætter vi med næste spørgsmål, som er til sundhedsministeren, stillet af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 14:43

Spm. nr. S 585

3) Til sundhedsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Finder ministeren det rimeligt, at f.eks. Region Syddanmark har en procedure, ifølge hvilken man som patient skal vente i minimum 4 uger for at komme i kontakt med visitationen for en tid til operation, når regionen ikke kan tilbyde en operation inden for 30 dage?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsø at læse spørgsmålet op.

Kl. 14:43

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Finder ministeren det rimeligt, at f.eks. Region Syddanmark har en procedure, ifølge hvilken man som patient skal vente i minimum 4 uger for at komme i kontakt med visitationen for en tid til operation, når regionen ikke kan tilbyde en operation inden for 30 dage?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:43

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Nej, det finder jeg ikke rimeligt. Det er min klare forventning, at alle regioner selvfølgelig lever op til deres forpligtelse om at overholde patientrettighederne, og det er også sådan, at det informationsmateriale, man får fra den enkelte region, skal sikre, at patienterne får bedst muligt kendskab til deres rettigheder og bliver i stand til at træffe oplyste valg.

Jeg vil så sige, at jeg ikke er bekendt med alle de konkrete omstændigheder og procedurer i Region Syddanmark, men jeg kan oplyse, at jeg i forbindelse med besvarelsen af et udvalsspørgsmål om samme emne har bedt regionen om at levere et bidrag, der beskriver omstændighederne, og jeg forventer at modtage bidraget i april måned, hvor jeg så vil oversende det til Folketingets Sundhedsudvalg, og det ser jeg selvfølgelig også frem til selv at læse.

Jeg har noteret mig i pressen, at regionen selv har tilkendegivet, at ventetiden til at komme i kontakt til visitationen er uacceptabel,

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 14:45

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg er jo glad for at høre, at ministeren tager det alvorligt. Grunden til, at jeg overhovedet blev opmærksom på det her, er faktisk min helt egen oplevelse. Jeg står over for en operation for brok, og det er ikke, fordi jeg skal brokke mig her, for det er noget andet.

Jeg var til forundersøgelse, og så kommer jeg hjem i sidste uge, og dagen efter får jeg tid engang i september. Fair nok, man har travlt, der er booket, der er mange på venteliste osv. Så tænker jeg: Okay, jeg har fået noget vejledningmateriale fra regionen, og det fortæller mig, at jeg kan ringe på et telefonnummer og få nærmere oplysninger om, hvordan jeg kan få en mulighed for en operation inden for 30 dage. Godt, så ringer jeg på det her nummer. Jeg får fat i en telefonsvarer, der siger, at nu skal jeg høre meget godt efter, fordi nu får jeg en vigtig besked. Den vigtige besked går ud på, at jeg skal gå ind på en hjemmeside. Jeg skal gå ind på en bestemt side på den hjemmeside og udfylde et skema, som går til visitationen, således at visitationen kan komme tilbage til mig. Jeg gør som beordret. Jeg går ind på den her hjemmeside, og det er også vældig fint. Jeg skal give nogle informationer om mine kontaktoplysninger og om, hvornår jeg kan kontaktes og sådan noget. Jeg får trykket »Send« på den der besked, og så kommer der en automatbesked op, der siger, at jeg kan forvente, at der går minimum 4 uger, før jeg hører fra visitationen. Jeg kan i Region Syddanmarks materiale kan læse, at den regionale visitation hjælper med hurtig udredning:

Ønsker du en hurtigere tid til udredning, undersøgelse eller behandling end den, du allerede er blevet tilbudt, kan du kontakte den regionale visitation.

Det er det, jeg prøver, og så får jeg at vide, at min garanti på 30 dage kan jeg få et svar på om 4 uger. Det er jo meget, meget mærkeligt. Det er fint, at ministeren nu også er blevet opmærksom på det, og så vil jeg jo gerne høre, hvad ministeren har tænkt sig at gøre, for at vi egentlig får det her til at virke bare en lille smule bedre.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:47

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Mange tak for også for den personlige beretning her. Den her historie er ny for mig. De bedste ønsker for en hurtig behandling til spørgeren!

Derudover kan jeg også sige, at der er andre i samme situation, for vi kunne jo læse i medierne, at der er patienter, også patientorganisationer, som har rejst det her problem, og det er der, jeg har henvist til, at regionen altså har sagt: Vi har et problem her. Og det er jo en flaskehals, der er, som bl.a. skyldes, at det var noget, som var udtaget til konflikt, dengang der var konflikt, og det vil sige, at der nu altså er en pukkel. Alle forklaringer kan være gode nok, men der skal løsninger på bordet nu.

Kl. 14:47

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:47

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det, der undrer mig, er ikke så meget, at der kan være ventetid, og at der kan være pukler og sådan noget for at gøre noget, men det, at man ikke engang kan få en kontakt til nogen. Jeg tænker, at jeg nok skal klare det, og jeg kan såmænd også godt vente til september. Det var såmænd ikke for det. Men alle dem, der reelt har behov for bare en hurtigere afklaring af deres muligheder, kan ikke engang få det. Jeg forstår simpelt hen ikke, at regionen overhovedet kan få sig selv til at sætte en telefonsvarer på på den der måde, eller at de kan få sig selv til ikke at sørge for, at der er nogle, man kan ringe til og få bare en nogenlunde forklaring på, hvad det er, der foregår.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Det er netop korrekt, at der er patientgrupper, som har mange resourcer, og der er også sygdomme, som er mindre belastende. Der kan man jo nok godt holde det her ud, men der er også patientgrupper, som har brug for den personlige direkte vejledning og også brug for at kunne tale med en person i den anden ende af røret, der kan vejlede helt konkret om, hvad man skal gøre i den her situation, som jo er en utryk situation, når man altså brug for en behandling. Man er blevet udredt, men man kan ikke få den behandling til den tid, man normalt er garanteret. Så det skal der selvfølgelig være fokus på.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Og så er det spørgeren for det sidste spørgsmål.

Kl. 14:48

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg er jo glad for at høre en vis forståelse, og jeg ser frem til, at vi fra på mandag kan gå i gang med at diskutere regeringens sundhedsudspil i forhold til at tage fat i det her, fordi det her selvfølgelig også afspejler den udfordring, der er med trængsel af opgaver i det væsen, som vi kigger på. Jeg tror såmænd ikke, at det er af ond vilje, at regionen har gjort det, men det er i hvert fald noget, vi sammen, håber jeg, skal få løst, når vi kommer frem til næste uge.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:49

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Men det vil jeg meget gerne give håndslag på, for det er det nemlig. Det er helt sikkert heller ikke af ond vilje, og det er heller ikke på grund af økonomi, for økonomien er jo garanteret til vores regioner i den aftale, vi har lavet fra regeringens side, om at få det efterslæb, der er, håndteret så hurtigt som muligt og også at bruge al den private, men selvfølgelig også den offentlige kapacitet, som der overhovedet er. Derfor skal de her propper i systemet, der er forskellige steder, og her er et konkret eksempel, udbedres så hurtigt som muligt, og jeg ser også meget frem til at drøfte hele sundhedsreformen sammen med Folketingets partier.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er besvaret.

Vi fortsætter med sundhedsministeren og hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som spørger.

Kl. 14:49

Spm. nr. S 586

4) Til sundhedsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Hvordan forestiller ministeren sig at det vil kunne lade sig gøre at håndhæve et forbud på livstid mod køb af cigaretter for alle født efter 2010 både i dagligvarehandelen og på det illegale marked?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Regeringen overvejer forbud mod cigaret-køb for alle født efter 2010« fra berlingske.dk den 3. marts 2022.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:50

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hvordan forestiller ministeren sig at det vil kunne lade sig gøre at håndhæve et forbud på livstid mod køb af cigaretter for alle født efter 2010 både i dagligvarehandelen og på det illegale marked?

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:50

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Lad mig lige først ridse problemstillingen op. Omkring 13.600 personer dør hvert år som følge af rygning i Danmark. Det er næsten hvert fjerde dødsfald i Danmark, og vi ved også, at de her nye nikotinprodukter er skadelige for vores børn og unge. Og vi har jo sat ind med adskillige tiltag, velmenende tiltag; effekten har bare ikke været god nok. Alt for mange unge starter med at ryge eller bliver afhængige af de her nye nikotinprodukter, og det seneste tal, vi har, er, at på 1½ år har der været en stigning på næsten 15 pct. i andelen af de 15-29-årige, der bruger mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt, så vi nu er oppe på 31 pct. af de her årgange, som bruger mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt; man er altså afhængige af det.

Så der er behov for at tage det alvorligt og for en ny tilgang til det her problem, og det er derfor, at vi har som mål, at ingen født i eller efter 2010 skal starte med at ryge eller bruge andre nikotinprodukter. Det er ikke kun cigaretter, det er faktisk også andre af de her nikotinprodukter generelt. Og der er det jo helt korrekt, at vi er klar til at tage markante midler i brug og også om nødvendigt gradvis hæve aldersgrænsen for salg af tobak og nikotin – præcis for den her gruppe mennesker, som altså er født fra 2010 og frem.

Det kræver selvfølgelig et flertal i Folketinget, og det kræver også, at juraen kommer på plads. Hvordan skal det håndhæves? Jamen vi har jo i dag aldersgrænser – det har vi for køb af både alkohol og tobak. Ja, der findes faktisk forskellige aldersgrænser i forhold til køb i detailhandelen. Det er jo noget, man håndhæver, og det ville sådan set være på samme måde, man ville skulle håndhæve det her.

Hvis vi når til enighed i Folketinget om den her glidende aldersgrænse, ville den skulle indføres fra 2028, og det vil sige, at vi har god tid til at forberede os på de rammer, der skal til i forhold til at have den bedst mulige håndhævelse af det her nye tiltag, som jo for

alvor vil sætte en stopper for, at vi hvert eneste år får børn og unge, som bliver afhængige af de her stoffer.

Kl. 14:55

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:52

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det er jo ikke, fordi vi i Dansk Folkeparti er uenige i, at det er skadeligt at ryge. Vi er heller ikke uenige i, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at hindre, at unge begynder at ryge, for det er jo der, det starter. Det er jo ikke folk, der er på vores alder, hvis jeg må sige det sådan, der begynder på det; det er noget, man begynder på fra barnsben af. Det er selvfølgelig også derfor, at vi i dag har en aldersgrænse på 18 år.

Det, jeg spørger til her, er egentlig, hvordan man forestiller sig det, hvis man på den her måde faktisk laver en ny myndighedsalder. Altså, vi har i dag nogle aldersgrænser på 16 og 18 år i forhold til alkohol og på 18 år i forhold til tobak, men det er stadig væk relateret til, at man er myndig, når man er 18 år. Det vil sige, at når man er myndig, har man faktisk ret til at gøre de ting, man nu må som voksen i det her samfund. Det her lægger op til, at når vi når frem til 2050, må jeg gå ind og købe et tobaksprodukt, men den person på 39 år, som står ved siden af mig, må ikke. Ekspedienten skal håndtere det og jo i høj grad måske til at spørge om legitimation hos stort set alle kunder, for hvem er sikker på at kende forskel på en på 30 år og en på 50 år. Der er i hvert fald nogle, der ser nogenlunde ens ud, og så er der andre, hvor det er meget nemmere; det er en helt anden ting.

Men jeg synes bare, at vi ser ind i nogle problemstillinger. I dag har vi selvfølgelig den problemstilling, at der er mange unge, der begynder at bruge de produkter, og de begynder også, før de er 18 år. Og hvordan får de fat i tobakken? De må ikke købe den. Der er så et problem med, at det gør de alligevel. Ud over det er der selvfølgelig også et problem med, at der er nogle, der hjælper dem med at få det. Vil man gøre noget ved det? For hvis aldersgrænsen bare sættes op og det er den samme mekanisme og de alligevel begynder, når de er 14, 15, 16 år, så får vi bare en strøm af tobak, der kommer udefra, som vi skal til at håndtere.

Så det, jeg egentlig helt konkret gerne vil høre, er, hvordan ministeren forestiller sig, at det her specifikke forslag med en myndighedsalder, der bliver varierende, rent faktisk kan håndhæves.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:54

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kan forestille mig flere forskellige muligheder, men først og fremmest vil jeg jo sige, at de nuværende aldersgrænser for både tobak og alkohol er vi alt for dårlige til at håndhæve i Danmark. Når nogle laver undersøgelser af og kontrol med, hvordan det går med at overholde det her, så går det meget dårligt. Det er alt for nemt for vores børn og unge, også under de gældende aldersgrænser, der er, at få fat i de her stoffer, som de skal holde sig væk fra.

Hele formålet er jo at sige, at de aldrig skal starte med at få den her afhængighed, sådan at vi altså får fjernet efterspørgslen fra vores samfund. Det er jo det, der er vores mål med det her. Og det bliver ikke nemt at håndhæve, men selvfølgelig kan det lade sig gøre.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men selvfølgelig kan det lade sig gøre, siger ministeren. Ministeren står lige og siger, at det i dag er alt for nemt for dem, der er under de her aldersgrænser, vi har i dag, ikke at overholde dem. Så lyder det for mig en kende naivt, når man siger, at hvis vi bare laver en ny aldersgrænse, at hvis vi bare sætter en højere aldersgrænse, så begynder man at efterleve det. Hvorfor skulle man det? Altså, jeg er jo der, hvor jeg synes, at vi har nogle aldersgrænser i dag, som jeg anerkender, og at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at få dem overholdt. Og hvis vi kan finde ud af at overholde dem, kan man måske begynde at snakke om andre aldersgrænser, hvis det endelig skal være, men før vi kan få dem overholdt, skulle vi så ikke tage at fokusere på at få det til at lykkes?

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:55

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

De nuværende aldersgrænser, som jeg synes er for slappe, er vi for dårlige til at overholde. Og det kan også være en del af vores sundhedsreformdiskussioner at drøfte, hvad vi kan gøre for at få en bedre kontrol med det. Vi bruger en del midler på at kontrollere det her, og man fanger utrolig få, men vi har tal for, at det er meget, meget udbredt, altså at det er alt for nemt at få fat i de her stoffer.

Det andet er så, at vi nu har nogle år til at planlægge det her, og det betyder så, at vi kan se på, hvad der er af nye betalingsmuligheder, hvad der kan laves af forskellige aldersverificeringer og andre ting. Vi må drøfte med hinanden, hvordan man kan gøre det bedst muligt, sådan at det praktisk er til at håndtere i virkeligheden.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:56

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men hvis nu bare stille og roligt nåede frem til, at der ikke var nogen under 18 år, der var begyndt at ryge, når de blev 18 år, var vi så ikke nået rigtig, rigtig langt – frem for at begynde at lave noget, som jeg synes er lidt mærkeligt, altså at have et samfund med en myndighedsalder, der varierer, og hvor man som myndig må noget forskelligt? For hvornår er der så en næste ting, som man heller ikke må, hvis man tilhører bestemte aldersgrupper, altså hvis man er for gammel, for ung eller noget andet?

Så kunne vi ikke blive enige om at sige, at vi har nogle aldersgrænser i dag, som ikke fungerer godt nok, og at vi skal have dem til at fungere, altså at det er der, vi må gøre en indsats?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:56

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Jo, men jeg helt sikker på, at hvis cigaretter blev opfundet i dag, så ville de være forbudt at indføre på nogen markeder, i hvert fald på det danske; det er jeg helt sikker på. Men nu er de altså indført i Danmark. Man troede jo engang for mange år siden, at det var sundt at ryge, men nu ved vi jo desværre, hvor virkelig farligt det er, og hvordan man bliver afhængig af det. Danmark er et af de lande, der har de fleste KOL-dødsfald – en modbydelig sygdom, som rammer mennesker, der har røget.

Så vi kender fuldstændig til den afhængighed, de sygdomme og de dødsfald, som rygning skaber, men nu har vi det i vores samfund, og vi må sørge for at få det elimineret fuldstændigt. Der er jo masser af andre ting, som vi har forbudt fra starten af, fordi vi vidste, at det var farligt, men det her vil være noget, vi gradvis vil have et forbud mod at købe i Danmark, hvis vores forslag bliver til virkelighed. Tak.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgsmålet er besvaret. Tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Vi fortsætter med sundhedsministeren, og denne gang er det fru Charlotte Broman Mølbæk fra SF, der skal stille et spørgsmål.

Kl. 14:57

Spm. nr. S 592

5) Til sundhedsministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Hvad er ministerens holdning til at tage »coronakrigskassen« i brug for at aflaste børne- og ungepsykiatrien nu og her og sikre, at børn og unge får den hjælp, de har brug for, idet en nylig undersøgelse fra Indenrigsministeriets benchmarkingenhed viser, at 12 pct. flere børn og unge har været i kontakt med psykiatrien i første halvår af 2021 sammenlignet med samme periode i 2018, og idet »coronakrigskassen« blev taget i brug for at sænke ventelister i sundhedsvæsenet?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsø at læse spørgsmålet højt.

Kl. 14:57

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Hvad er ministerens holdning til at tage »coronakrigskassen« i brug for at aflaste børne- og ungepsykiatrien nu og her og sikre, at børn og unge får den hjælp, de har brug for, idet en nylig undersøgelse fra Indenrigsministeriets benchmarkingenhed viser, at 12 pct. flere børn og unge har været i kontakt med psykiatrien i første halvår af 2021 sammenlignet med samme periode i 2018, og idet »coronakrigskassen« blev taget i brug for at sænke ventelister i sundhedsvæsenet?

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det ministeren for en besvarelse.

Kl. 14:58

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål, som jo altså handler om, om man kan bruge den her coronakrigskasse, som er det populære navn for den kasse, der er i Finansministeriet, til at adressere det her problem. Formålet med den her krigskasse er at håndtere midlertidige udfordringer i lyset af covid-19. De udfordringer, som spørgeren her hentyder til, er stigninger i børne- og ungepsykiatrien, og det er jo ikke midlertidigt, desværre. Det er en udvikling, som har været der over en lang årrække, også før corona. Sammenlignet med 2015 har ca. 7 pct. flere børn og unge været i kontakt med psykiatrien i 2018. Så der var altså også allerede før corona en alvorlig stigning, og børne- og ungepsykiatrien har oplevet en stigende tendens over de sidste 10 år; det er faktisk virkeligheden.

Coronakrigskassen er altså lavet til de her midlertidige akutte ting. Kan man gøre noget nu og her på kort sigt for at løse et konkret problem, så gør vi det og bruger den til det.

Én ting er, at det ikke er et problem, som lige er opstået på grund af corona. Noget andet er, at det heller ikke er et problem, som vi kan løse nu og her, for psykiatrien står jo over for præcis de samme grundlæggende udfordringer, som vi har i resten af sund-

hedsvæsenet. Det gælder ikke mindst i forhold til rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer. Psykiatrien mangler simpelt hen kompetente medarbejdere. Det gælder bl.a. for psykologer i vores kommuners psykologisk-pædagogiske rådgivning – det, der hedder PPR. Det vil sige, at vi står og mangler psykologer, og det gør vi også i vores andre ordninger med psykologer. Så det er ikke muligt at sige, at det her er et kortsigtet problem, som kan løses nu og her med midlertidige ordninger.

Derfor er krigskassen, som der spørges til her, altså ikke det rigtige sted at finde finansieringen til at løse de udfordringer, som jeg er fuldstændig enig i er der. Men de er ikke midlertidige. Hvis de var det, havde det været nemmere, men det er altså nogle mere grundlæggende udfordringer, vi har.

Tak.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak, og så har spørgeren 2 minutter til at uddybe spørgsmålet.

Kl. 15:00

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak. Jeg er sådan set enig med ministeren i, at det her i sig selv ikke er en midlertidig problemstilling. Dog har vi set markante stigninger i mistrivsel blandt børn og unge oven på corona. Det melder mange forskellige, også fagpersoner, tilbage med, og det kan vi også se i forskellige undersøgelser, bl.a. den sundhedsprofil, der blev offentliggjort her den anden dag, og som viser, at det rent faktisk er sådan, at hver tredje unge kvinde er i mistrivsel, og at hver femte unge mand er i mistrivsel. Så vi har set nogle alvorlige stigninger. Jeg er med på, at det har været en stigning, der har været der over tid, men det er også en, der er blevet intensiveret, og derfor mener vi, at det er en rigtig god anledning til at sige, at vi er nødt til at have fat i nogle akutte indsatser i forhold til at sætte ind lige nu og her for dem, der er ramt på deres trivsel.

En anden ting er jo også 10-årsplanen. For nu hørte jeg ministeren tale lidt omkring den langsigtede plan. Den har vi jo ventet på i et godt stykke tid, og så vidt jeg er informeret, er der indkaldelse til forhandlinger. Men hvad har regeringen tænkt sig at gøre i forhold til netop at løse de mange og store udfordringer, der er i psykiatrien, med den store mistrivselstendens, vi ser?

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:02

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Det er korrekt. Vi modtog jo, fordi vi satte det i gang og bestilte det, et fagligt oplæg fra Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen med en grundig gennemgang af, hvad der skal til for at lave det, der kan munde ud i en 10-årsplan for vores psykiatri: Hvordan kan vi forebygge langt bedre, og hvordan kan vi sætte ind langt bedre? Og det handler både om meget, meget syge patienter, men også om bedre forebyggelse og om det, der hedder lavtærskeltilbuddene. Og nu spørges der her til børn og unge, og det handler netop også om at styrke børne- og ungepsykiatrien, som jo er et af de hovedpunkter, som rapporten omhandler, og den vil jeg anbefale at man dykker ned i.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:02

Kl. 15:05

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Hvis man kigger på regeringens egne udspil, ser man, at regeringen i virkeligheden også selv adresserer de mistrivselproblemer, der er blandt unge, men det, man lægger op til, er i virkeligheden en mere rigid regelstyring, når det gælder børn og unge, altså primært unges, forhåbentlig ikke børns, brug af tobak og alkohol. Mener regeringen og ministeren virkelig, at vi er nået tilfredsstillende i mål med nogle bud på, hvad det er, vi kan gøre i forhold til børns og unges trivsel?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:03

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Nej, det er vi jo slet ikke. Det er et af de største samfundsproblemer, man har i Danmark, men jo faktisk også i mange, mange andre lande. Det er en generation, som i øjeblikket slås med dårlig mental trivsel og også dårlig fysisk trivsel; som slås med ensomhed; som slås med selvskaader; som slås med dårligt selvværd, og hvor vi som samfund slet ikke formår at gribe dem og slet ikke formår at invitere dem med i det fællesskab, det er også at være ung. Så det er vi slet, slet ikke i mål med. Vi tager nogle skridt med sundhedsreformen, men det næste skridt, som kommer derefter, er selvfølgelig 10-årsplanen for psykiatri.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:03

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jo, men der er meget mere end psykiatri, når vi snakker om børns og unges trivsel, og der håber jeg, at ministeren kan svare på, om ministeren også har tænkt sig at invitere tværsektorielt ind i en handleplan for, hvordan vi hjælper børn og unge i deres trivsel; vi snakker også om skole, vi snakker om daginstitutioner, vi snakker om det sociale område, for at vi lige præcis kan gå ind og hjælpe de her børn.

I vores forståelsespapir står der netop, at der skal laves en national handlingsplan for børn og unge. Har regeringen tænkt sig snart at levere på nogle af de her ting, så vi kan hjælpe børn og unge med at komme i bedre trivsel?

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:04

Sundhedsministeren (Magnus Heunicke):

Ja. Vi har tænkt os at levere på det. Men når der bliver sagt, om der snart kommer noget, er det måske lidt en fortegning af virkeligheden. I de seneste finanslove, vi har indgået aftaler om med partierne i forståelsespapiret, har vi jo bl.a. åbnet op for at permanentgøre muligheden for udvidet gratis psykologhjælp til vores unge mennesker. Så der er jo en lang række tiltag, som allerede er indført, og som er ved at blive indført her og nu. Og så siger jeg, at ud over det kommer der så en sundhedsreform med nogle flere tiltag, men det helt store er selvfølgelig 10-årsplanen for psykiatri, som særskilt vil tage fat i børne- og ungepsykiatrien, ikke kun behandlingsmæssigt, men også forebyggelsesmæssigt.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til sundhedsministeren, og tak til fru Charlotte Broman Mølbæk.

Den næste, der skal stille spørgsmål, er hr. Torsten Gejl fra Alternavet, og spørgsmålet er til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Kl. 15:05

Spm. nr. S 573

6) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Torsten Gejl (ALT):

Kan ministeren bekræfte, at han tager udtalelser fra Det Dyreetiske Råd – der er nedsat for at rådgive ministeren i forbindelse med fastsættelsen af regler om dyrevelfærd og dyreetik – til efterretning og handler ud fra dem, og at ministeren således efter at have læst Det Dyreetiske Råds seneste udtalelse om minkproduktion, hvori et enigt råd på baggrund af den eksisterende forskning inden for området vurderer, at hold af mink i små bure er uacceptabelt, er enig i, at en genstart af minkavl i Danmark vil være dyrevelfærdsmæssigt uforsvarligt?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:05

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Kan ministeren bekræfte, at han tager udtalelser fra Det Dyreetiske Råd – der er nedsat for at rådgive ministeren i forbindelse med fastsættelsen af regler om dyrevelfærd og dyreetik – til efterretning og handler ud fra dem, og at ministeren således efter at have læst Det Dyreetiske Råds seneste udtalelse om minkproduktion, hvori et enigt råd på baggrund af den eksisterende forskning inden for området vurderer, at hold af mink i små bure er uacceptabelt, er enig i, at en genstart af minkavl i Danmark vil være dyrevelfærdsmæssigt uforsvarligt?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:06

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn):

Først og fremmest tak til hr. Torsten Gejl for spørgsmålet. Lad mig med det samme understrege: Beslutningen om at slå alle mink ned i 2020 blev udelukkende truffet ud fra et hensyn til folkesundheden. Det afgørende har for regeringen hele tiden været og er stadig folkesundheden. Derfor er første skridt også, at Statens Serum Institut skal lave en ny vurdering af risikoen for folkesundheden ved genåbning af minkproduktion. Statens Serum Institut har bedt om, at vi fik overstået vintermånederne, før de kunne få lavet en ny risikovurdering, så de havde en opdateret viden om, hvordan det gik med virus og vaccinerne. Det har vi lyttet til.

Vinteren er nu slut, og vi går ind i foråret, og risikovurderingen er bestilt. Når vi får vurderingen, vil vi tage en politisk drøftelse. Jeg har selv sagt noteret mig, at en række partier i Folketinget ønsker, at minkproduktionen forbydes permanent af hensyn til dyrevelfærd. Det gælder også spørgerens eget parti. Jeg har også noteret mig, at en række andre partier tværtimod ønsker, at minkproduktionen skal genoptages. For de partier er hensynet til erhvervet afgørende. Der er åbenlyst forskellige interesser i Folketinget.

I forhold til spørgsmålet om dyrevelfærd og dyreetik er det, ligesom det er i alle andre politiske forhandlinger, muligt for partierne at bringe det til bordet, når vi skal tale om det. Men for regeringen

er folkesundheden altså det afgørende i forhold til genåbning af minkproduktionen. Først når vurderingen fra Statens Serum Institut i forhold til folkesundheden giver grønt lys, bliver øvrige diskussioner og hensyn relevante.

Derfor afventer vi nu eksperternes vurdering, og så glæder jeg mig til den efterfølgende politiske drøftelse.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:08

Torsten Gejl (ALT):

Altså, statsministeren har sagt til mig her i salen, at hun og regeringen går rigtig, rigtig meget op i dyrevelfærd. Dyrevelfærd er den her ministers ansvar, og jeg mener simpelt hen ikke, at det kan passe, at ministeren ikke vil udtale sig om det.

Minkhold udgør et kæmpestort dyrevelfærdsmæssigt problem. Mink i naturen vil være alene, de er meget territoriale; de vil aldrig være så tæt sammen, som de er på minkfarme, hvor de står op og ned ad hinanden. De er også det, der hedder semiakvatiske. Det betyder, at de har svømmehud mellem tæerne. Altså, de er skabt til at svømme og jage i vand, og man må mildest talt sige, at der ikke findes særlig meget vand i et minkbur. Så de befinder sig sandsynligvis i en permanent stresstilstand. Det er da en problematik, vi er nødt til at forholde os til nu, da vi netop er ved at genoverveje minkproduktionen i Danmark, ikke mindst fordi Det Dyreetiske Råd også synes, at det er uacceptabelt at holde mink i små bure. Så lad mig i det mindste spørge: Hvad er *ministerens* holdning til det dyreetiske problem, som minkproduktionen indebærer?

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:09

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn):

Inden vi af hensyn til folkesundheden tog beslutningen om at slå minkene ned i 2020, var vurderingen, at det var forsvareligt at have minkproduktion i Danmark. Så beslutningen om at slå de her mink ned handlede ene og alene om folkesundheden. Jeg tror, det er vigtigt, at vi tager tingene i den rigtige rækkefølge. Nu afventer vi Statens Serum Instituts vurdering af, hvordan det ser ud i forhold til folkesundheden, og når vi har deres grønne lys for eventuelt at åbne op igen, må vi tage diskussionen om, hvad vi gør herfra.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:10

Torsten Gejl (ALT):

Det kan simpelt hen ikke passe, at jeg overhovedet ikke kan få svar på mit spørgsmål. Altså, regeringen siger, at dyrevelfærd ligger dem meget på sinde. Statsministeren siger det til mig her i salen direkte. Det er ministerens ansvar. Regeringen siger, at høns ikke skal være i bur – hvorfor skal mink så være i bur? Altså, hvad er ministerens holdning til dyrevelfærden i forhold til mink?

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:10

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at dyrevelfærd er meget højt på dagsordenen også for den her regering. Og det er også rigtigt, at et af de første initiativer, jeg tog som fødevareminister, var at lave en udelukkelse af det med buræg, sådan at alle æg skal være fra fritgående høns – også gerne økologiske høns.

I forhold til mink har vurderingen været, at det var inden for rammerne af det, der var rimelig dyrevelfærd. Så beslutningen i forhold til at slå mink ned har ene og alene handlet om folkesundheden.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:11

Torsten Gejl (ALT):

Jamen formand, det er håbløst; jeg får jo ikke noget svar. Jeg frafalder mit sidste spørgsmål, formand. Det er meningsløst.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet. Tak til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Vi fortsætter med det næste spørgsmål, som er til børne- og undervisningsministeren, stillet af fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 15:11

Spm. nr. S 591

7) Til børne- og undervisningsministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Er ministeren ligesom SF bekymret for, om vi gør for lidt for at bekæmpe mistrivsel blandt børn og unge, idet Den Nationale Sundhedsprofil 2021 viser en klar stigning i mistrivsel blandt unge, hvor mistrivsel ligger særlig højt blandt unge kvinder, idet andelen, der har en lav score på den mentale helbredsskala, er tæt på 35 pct. – altså hver tredje unge kvinde?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo. Vi starter med at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:11

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak. Er ministeren ligesom SF bekymret for, om vi gør for lidt for at bekæmpe mistrivsel blandt børn og unge, idet Den Nationale Sundhedsprofil fra 2021 viser en klar stigning i mistrivsel blandt unge? Særlig er mistrivsel høj blandt unge kvinder, hvor andelen, der har en lav score på den mentale helbredsskala, er tæt på 35 pct. – altså hver tredje unge kvinde.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren. Er der lyd igennem? Sådan.

Kl. 15:12

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nu tror jeg, den er der.

Det korte svar er ja. Det er jeg lige så bekymret for, som SF er, og jeg synes faktisk også, vi har et rigtig godt samarbejde om det. Der er ufattelig mange veje ind til problematikken, fordi årsagerne til og baggrunden for mistrivsel er vældig forskellige fra den ene unge til den næste. Det kan være, fordi man kommer fra en mægtig bumlet hjemmebaggrund; det kan være nogle store strukturelle ting i vores samfund såsom karakterskalaen, der er med til at lægge pres på de unge mennesker. Det er bare for at sige, at i yderkanterne er

der mange, mange veje ind og derfor også rigtig mange forskellige veje, vi er gået i fællesskab for at løse de her problemer.

Hvis jeg bare sådan skal nævne et par stykker, har vi jo lavet en stor aftale om de nationale test, som er noget af det, der også har ligget SF rigtig meget på sinde – altså om det her testsystem, man havde fået lavet, hvor det var helt umuligt for børnene at gennemskue, hvad det egentlig var, de blev testet i, og hvor de hele tiden følte sig bagud, fordi de ikke kunne se, at opgaverne sluttede nogen steder. Jeg kunne nævne, at vi lige har landet en aftale – faktisk så sent som i dag er den blevet offentliggjort – om udsatte børn og unges skolegang. Der har vi jo så at gøre med en anden gruppe med en anden type af problemstillinger. Vi har også lavet aftalen om minimumsnormeringer, hvor der kommer mange, rigtig mange, flere penge ud til daginstitutionerne og dermed flere voksne og dermed et større nærvær, som forhåbentlig også vil sætte sig i, at børnene kommer bedre i vej, også på trivselskontoen. Og så har vi lavet en massiv indsats i forhold til ordblinde – altså bare for at tage en næste problematik, som også handler om trivsel, for går man igennem en hel skoletid, uden at det er blevet opdaget, at man er ordblind, jamen så har man selvfølgelig også på trivselskontoen nogle udfordringer.

Jeg tror, vi skal blive ved med at turde at gå så forskelligartet til det, at vi siger, at trivselsdagsordenen handler om mange forskellige problemstillinger. Derfor skal vi også turde tænke det ind i de forskellige aftaler, vi laver, og have trivselsbriller på, også når vi vurderer de forskellige aftalekomplekser. Det håber jeg vi kan fortsætte det gode samarbejde om.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:14

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Det er rigtigt, at vi har lavet nogle gode aftaler, som jeg også tror vil være med til at rykke på lidt af det. Men der er ingen tvivl om, at vi i SF ville være gået langt videre, både i forhold til hvor mange test vi skal have, men også i forhold til hele karaktertyranniet, der hersker i folkeskolen og faktisk i hele uddannelsessystemet.

Når vi ser på de markante stigninger, er det jo ikke en lille, blidt stigende kurve; det er en voldsomt stigende kurve. Og jeg mener bare: Når hver tredje unge kvinde i det her land er i mistrivsel og hver femte unge dreng i det her land er i mistrivsel, så er der noget, der er rivravruskende galt, og så har vi travlt. For vi bliver nødt til at tage fat, og vi bliver nødt til at komme i gang med at gøre et arbejde, der sætter ind i forhold til de unges mentale trivsel. Det handler også om den struktur, det handler om det samfund, og hvad det er, vi byder børn og unge i det her samfund.

I vores forståelsespapir står der bl.a., at vi skal fremme børn og unges trivsel, og vi skal have en national handleplan for mental sundhed særlig i uddannelsessystemer, som skal identificere tiltag, der fremmer børn og unges trivsel og mindsker præstationskulturen. Den skal bl.a. omfatte en vurdering af, om karakterer kan fylde mindre i uddannelsessystemet, og om karakterskalaen skal ændres, og om der skal indføres andre prøveformer, samt færdiggøre den igangsatte evaluering af optagelsessystemet. Det står i vores forståelsespapir. Nu er vi næsten 3 år henne i den her regeringsperiode. Er vi ikke langt bagud – særlig når vi ser på, hvordan stigningen går i den helt forkerte retning?

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jo, der har været en global pandemi som bekendt. Jeg tror i øvrigt også, at hvis man dykker ned i de her tal, vil en del af den stigning, vi ser – en meget drastisk stigning, jeg er fuldstændig enig i alvoren omkring det her – have med pandemien at gøre. En stor del af den ekstraordinært store stigning, vi har set – for det har jo faktisk været stigende i rigtig mange år, og så er der kommet sådan et ekstra hop i de tal – mener jeg simpelt hen også vedrører, at målingerne er lavet under pandemien. Og vi skal slet ikke tage fejl af, at det er der altså et kæmpe efterslæb omkring. Men det er jo det, der er årsagen. Der har det været vigtigere for os, jo i øvrigt også i samarbejde med jer, at sætte penge af til trivselsindsatsen her og nu. Det har været vigtigere, end at den nationale handlingsplan blev gjort færdig. Så jeg tror, at hvis ikke vi havde gjort den her og nu-indsats, så havde tallene set endnu værre ud.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:17

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jo, men spørgsmålet er, om det er godt nok, og det synes jeg bare tydeligt og klart vi kan se at det ikke er. Og vi skal simpelt hen langt tættere på en eller anden form for handleplan. Så jeg vil høre, om ministeren er indstillet på at indkalde til nogle forhandlinger eller drøftelser omkring, hvordan vi kan iværksætte initiativer. For vi bliver nødt til at levere på den mentale sundhed nu. Og jeg vil også i samme forbindelse høre, om ministeren vil være med til, at vi gør det tværsektorielt, så vi både får sundhedsministeren og socialministeren med. For det handler om det hele menneske. Og så vil jeg i virkeligheden også høre, om man er villig til at levere nogle penge fra krigskassen her og nu.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:17

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Altså, jeg mener simpelt hen ikke, vi skal stå og forhandle om det her i Folketingssalen – for at sige det ligeud. Jeg forstår godt ivrigheden; der er kommet nye tal, og så forstår jeg godt den ivrighed, der så kommer i Folketingssalen. Men det er bare for at sige, at for mig er det utrolig vigtigt at levere nogle konkrete ting, som ændrer på den konkrete virkelighed. Derfor er jeg glad for de ting, vi har gjort i forhold til minimumsnormeringer, og jeg er glad for de ting, vi har gjort i forhold til de nationale test. Jeg synes, vi er kommet rigtig langt i forhold til trivselsdagsordenen. Men det er jo åbenlyst, at det ikke er nok, for stigningen er der, og derfor synes jeg bestemt, vi skal komme videre. Men i forhold til beløb og hvordan vi gør og alt det her, synes jeg, at vi klarer det i et forhandlingslokale.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:18

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jeg er rigtig glad for at høre, at ministeren er åben over for det. Og jeg håber, at ministeren vil tage sine kolleger med i hånden, så vi får en helstøbt plan for, hvilke initiativer vi kan sætte i gang, for vi bliver nødt til at komme i gang nu. Jeg forstår godt, at ting tager tid, men nu har vi også ventet i 3 år på den her nationale handleplan og

nogle helt konkrete initiativer. Vi kan jo læse os til, at regeringen har nogle konkrete initiativer, når det gælder unge og deres rygevaner og forhold til alkohol, men der mangler virkelig noget konkret handling i forhold til den mentale mistrivsel.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:18

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Altså, jeg forstår godt ivrigheden. Det sker, hver gang nogen har lavet en ny undersøgelse. Men jeg bliver også nødt til at sige, at vi taler om et dybt samfundsproblem, altså forstået på den måde, at det er over hele den vestlige verden. Det er et utrolig alvorligt problem. Det vil sige, at hvis der er nogen, der tror, at vi kan løse det her ved at skynde os utrolig meget og gøre et eller andet, og så ser det enormt fint ud, så tager man bare fejl.

Derfor har det krævet enormt meget forberedelse at ændre på de nationale test. Det har vi jo faktisk gjort nu. Hvis vi skal deale med så store og tunge samfundsproblemer, som mistrivsel blandt børn og unge er, så duer det ikke at skynde sig og gerne ville have noget nu, nu, nu, fordi der lige er kommet en ny undersøgelse. Men at ændre på de nationale test, indføre minimumsnormeringer og gå til tingene, så vi ændrer på de der helt store strukturelle klodser, og få pengene til at løbe de rigtige steder hen i vores samfund tror jeg på. Og det er jo de ting, vi har gjort i fællesskab med hinanden i den her regeringsperiode. Så jeg kan ikke genkende, at vi ingenting har gjort, trods alt.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til børne- og undervisningsministeren og til fru Charlotte Broman Mølbæk.

Den næste spørger er hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti, der skal stille spørgsmål til kulturministeren.

Kl. 15:19

Spm. nr. S 577

8) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF) (medspørger: **Dennis Flydtkjær** (DF)):

Vil ministeren, i lyset af at ministeren har valgt at sætte Charlottenlund Slot til salg, oplyse, hvilke tanker og overvejelser man i den forbindelse har gjort sig – ikke mindst i forhold til slottets historiske betydning og værdi – og oplyse, hvordan man kan træffe en så vidt-rækkende beslutning af stor betydning for dansk kultur og historie uden at involvere Folketinget, og hvad man vil gøre for at forhindre, at slottet kommer på eksempelvis russiske eller mellemøstlige hænder?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:19

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Vil ministeren, i lyset af at ministeren har valgt at sætte Charlottenlund Slot til salg, oplyse, hvilke tanker og overvejelser man i den forbindelse har gjort sig, ikke mindst i forhold til slottets historiske betydning og værdi, og oplyse, hvordan man kan træffe en så vidt-rækkende beslutning af stor betydning for dansk kultur og historie uden at involvere Folketinget, og hvad man vil gøre for at forhindre, at slottet kommer på eksempelvis russiske eller mellemøstlige hænder?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:20

Kl. 15:20

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Charlottenlund Slot har i en årrække været brugt til erhvervsformål. Slots- og Kulturstyrelsen har derfor vurderet, at der ikke er særlige kulturelle grunde til, at staten fortsat skal eje slottet, og slottet sættes dermed nu til salg.

Slottet og den omgivende slotshave – og det her er vigtigt – har dog fortsat kulturhistorisk værdi. Så langt er jeg fuldstændig enig med spørgeren. Slottet og haven er på den baggrund også underlagt fredninger, der sikrer, at slottet og haven bliver bevaret. Fredningerne vil stadig være der, naturligvis, efter et salg. Derfor er det også fortsat sådan, at haven vil have offentlig adgang efter et salg. Det følger nemlig af arealfredningen, at slotshaven i sit fulde omfang skal bevares som rekreativt, grønt område med adgang for offentligheden, og det er meget, meget vigtigt.

Når det kommer til selve salget, følger det af de statslige regler, at salg af statslige ejendomme som f.eks. Charlottenlund Slot kræver forelæggelse via et aktstykke i Folketingets Finansudvalg. Folketingets Finansudvalg vil derfor skulle godkende et salg af ejendommen. Jeg har allerede drøftet et salg af ejendommen med flere partier, og der er et bredt flertal i Folketinget, der bakker op om det her salg af Charlottenlund Slot.

Det er planen, at ejendommen sælges via Freja Ejendomme, der står for salg af ejendomme i staten, og jeg er tryk ved, at de nok skal finde en ordentlig køber, der vil tage hånd om ejendommen. Tak for ordet.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:21

Morten Messerschmidt (DF):

Det er egentlig utroligt, så lidt ministeren er minister. Altså, det historiske skøn overlader man til Slots- og Kulturstyrelsen, og i forhold til alt, hvad der handler om selve salget, har ministeren fuldstændig tillid til en privat ejendomsmæglervirksomhed, Freja osv. Jeg ved ikke, om man nærmest kan erstatte ministeren med en embedsmand og så spare de penge. Jeg synes, det er en helt ufattelig dårlig beslutning, og jeg synes, det er helt ufatteligt, at man kan finde på at gøre det, uden at vi står her i Folketingssalen. Jo, jeg ved godt, at der er lavet en eller anden aftale med et flertal af partier sikkert ovre i ministeriet sådan kl. 23.00 om aftenen, hvor man så kunne undgå de værste nyheder. Men det er kun, fordi pressen gør opmærksom på det, at jeg så foranlediger, at det kommer i Folketingssalen, og det er det, der så gør, at vi i øvrigt her i en fuldstændig drænet Folketingssal står og diskuterer, hvor det er første gang, at vi skal til at sælge et slot, som har huset vores konger. Det er Christian X's fødested. Frederik VIII boede der med sin dronning osv. Går man en tur igennem slottet, vil man se de smukkeste malerier af Christian VI og hans dronning. Det er jo kulturarv.

Nu siger ministeren så, når jeg spørger, hvor garantierne er for, at det her ikke ender i hænderne på en russisk oligark eller en eller anden mellemøstlig oliesheik, er, at det klarer Freja Ejendomme. Altså, skal vi ikke blive enige om, at Freja Ejendomme har én interesse, og at det er at tjene penge? Og kulturministeren burde have én interesse, nemlig at tjene det danske folk. Det her er altså et spørgsmål om vores nationale identitet. Hvis man begynder på det her, så er der jo ikke noget til hinder for, at man går videre. Hvis nu den jyske lobby en dag får held med at flytte Folketinget til hovedlandet, så

er Christiansborg jo også bare uden sådan videre kulturel værdi. Det kan vi bare sælge. Jeg synes, det er en virkelig dårlig aftale. Jeg synes, at det er en virkelig dårlig måde, ministeren har grebet det an på. Derfor håber jeg virkelig, at man vil tage det her op til fornyet overvejelse.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:23

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak. Jeg oplevede ikke lige så mange konkrete spørgsmål, men mere en række meningsytringer, og dem har ordføreren jo til fulde ret til at have og også give udtryk for. Det, jeg er meget optaget af, er, at vi har et slot, som har en pragtfuld have, som der fortsat vil være offentlig adgang til. Den vil være et rekreativt område fra fællesskabet. Vi har også et slot med historisk betydning, som derfor og som konsekvens af det selvfølgelig er underlagt fredning og dermed også strenge krav og regler for, hvad man må med det. Dermed er det jo også bevaret for eftertiden.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:24

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal ikke forklejne ministerens botaniske interesse og store fremhævelse af haven. Jeg er mere optaget af slottet og af det princip, at man altså nu begynder at sælge ud af statslige ejendomme, som igennem århundreder ikke bare har været kulturelt værdifulde, men som har været rammen om danmarkshistorien. Det er det, jeg beder ministeren om at forholde sig til, og ikke, hvordan haven fremadrettet kan blive betrådt af folk i Charlottenlund og omegn.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:24

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak. Jeg tillader mig at være optaget af begge dele. Vi har et slot, der selvfølgelig har en historisk og kulturel værdi – jeg fuldstændig enig med ordføreren i den sammenhæng – men spørgsmålet er, om den historiske og kulturelle værdi fordrer, at staten skal stå som ejer på et stykke papir, især efter at man siden 1935 har haft det til bl.a. erhvervslejemål, og hvor det ikke har været offentligt tilgængeligt. Nu er der så en meget stor opmærksomhed fra ordførerens side på, at det skal der være. Det kan man jo så have holdninger til, men om det fordrer, at staten står som ejer på et stykke papir, vil jeg alligevel sætte spørgsmålstegn ved.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det medspørger hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:25

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det er jo helt uomtvisteligt, at det her slot er en kæmpe kulturarv for Danmark. Men ministeren nævner jo i sit indledende svar på spørgsmålet, at slottet stort set kun bruges til erhvervsformål i dag, og det er såmænd faktisk forkert, så jeg vil egentlig spørge, om ministeren er klar over, at der faktisk foregår en del kulturelle aktiviteter, og at det ikke bare er et kulturelt værdiløst slot. Ud over at der er noget historisk i det, bliver det faktisk også brugt til en

hel masse god formidling. Bellevue Teatret har spillet »Jeppe på bjerget«, der er koncerter, og der kan være satire og alle mulige andre ting.

Så der foregår faktisk rigtig mange andre gode ting på det her slot, og ud over den kulturelle og historiske værdi er det faktisk også et sted, hvor rigtig mange mennesker nyder at komme og opleve teater, som f.eks. Bellevue Teatret opfører der. Så synes ministeren ikke, både på grund af det historiske, men faktisk også fordi det er en kulturel perle i dag – selv om jeg kan forstå, at ministeren synes det modsatte, så er det jo faktisk en kulturel perle – at vi skulle bevare sådan et godt sted?

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:26

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Det negligerer jeg slet ikke. Jeg noterer mig bare, at det i virkeligheden er afhængigt af en lokalplan vedtaget af Gentofte Kommune, der både siger, at det kan benyttes til kulturformål, men at det også kan have et erhvervsformål. Det vil sige, at det afhænger af den lejer, der nu engang er, og i en lang årrække har det været brugt anderledes. Det ændrer, hvem der står som ejer på et stykke papir, jo ikke på. Så både i forhold til hvordan det bruges, hvilken lejer der benytter sig af det og om man vælger at åbne det eller ej i forhold til lokalplanen, eller i forhold til om det er fredet, ændrer et salg ikke nødvendigvis på det. Men selvfølgelig diskuterer jeg meget gerne, hvordan vi skaber de bedst mulige kulturelle rammer omkring vores levede liv, også omkring Charlottenlund Slot.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:27

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg er simpelt hen uenig. Altså, jeg synes jo, at man meget principielt ændrer på rammerne for, hvordan vi holder fast i gode, gamle kongeslotte, som det her jo er. Der er en del af kongeslægten, der er født der, og der er nogle, der har boet der, og det er vel en helt ny skik, at vi nu begynder at sælge ud af vores gode, gamle slotte. Jeg synes jo tværtimod, at det er en afgørende ting, at vi som stat holder fast i dem, både for at bevare, fredet, som den jo allerede er, men faktisk også for at vi får brugt dem, så offentligheden kan komme og opleve teater, konfirmationer og andet – hvad der ellers bliver holdt der.

Det er da vel et skråplan, at man som regering vælger at sælge ud af vores arvesølv. Altså, det er vel det, det er. Et godt, gammelt dansk slot, der er blevet brugt af kongehuset, skal vi da bevare. Det skal vi da ikke sælge uden at vide, hvor det så ender henne i verden med hensyn til ejerkreds.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:28

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Altså, vi er jo heldigvis så privilegerede, og det ved ordføreren, fordi ordføreren også er kulturordfører, at vi har masser af steder, områder og bygninger af stor historisk værdi for vores fælles historie i Danmark, som staten ikke nødvendigvis står som ejer af. Det ændrer ikke på, at de stadig væk kan være fantastiske og af kulturhistorisk

værdi rundtomkring i det ganske land. Så selve ejerskabet ændrer jo ikke på fredningen eller f.eks. den offentlige adgang til haven.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og så er det hr. Morten Messerschmidt for et sidste spørgsmål.

Kl. 15:28

Morten Messerschmidt (DF):

Og det bliver et meget kort spørgsmål: Kan ministeren sige, hvad danskerne får ud af, at man nu sælger Charlottenlund Slot? Hvad er fordelene for danskerne?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:28

Kulturministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det. Det er i virkeligheden mere et spørgsmål, der handler om, at hvis man vil insistere på, at det skal have det formål, som jeg kan høre Dansk Folkeparti mener det skal, er vi jo inde at skulle lave om i lokalplanen fra kommunen, i forhold til hvad det er for nogle rammer, der overhovedet skal være om det her slot, og f.eks. insistere på, at det altid skal være offentligt åbent. For hvis man ikke vil det, er det jo et slot, der bliver lejet ud til erhvervslejemål, i hvert fald i lange perioder, og som en ejerform jo ikke ændrer på. (*Morten Messerschmidt (DF): Så hvad er fordelene?*).

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til kulturministeren, og tak til hr. Morten Messerschmidt og hr. Dennis Flydtkjær.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren, og det er stillet af hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:29

Spm. nr. S 581

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Ole Birk Olesen (LA):

Vil ministeren forklare, hvorfor han har ændret holdning siden den 15. december 2021, hvor han i spørgetiden på spørgsmål nr. S 297 svarede, at »generelt synes jeg, at det kunne være klogt at få belyst, hvad ulykkesniveauet har været; og så må man jo derfra tage diskussionen og bede Arbejdsmiljørådet om at kigge på det igen«, så ministeren nu mener, at der ikke skal kigges på reglerne for pladeinddækning af smukke, gamle elevatorer igen, til trods for at der ikke foreligger dokumentation for, at der sker ulykker som følge af manglende pladeinddækning?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:29

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vil ministeren forklare, hvorfor han har ændret holdning siden den 15. december 2021, hvor han i spørgetiden på spørgsmål nr. S 297 svarede, at »generelt synes jeg, at det kunne være klogt at få belyst, hvad ulykkesniveauet har været; og så må man jo derfra tage diskussionen og bede Arbejdsmiljørådet om at kigge på det igen«, så ministeren nu mener, at der ikke skal kigges på reglerne for pladeinddækning af smukke, gamle elevatorer igen, til trods for at der ikke foreligger dokumentation for, at der sker ulykker som følge af manglende pladeinddækning?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:30

Kl. 15:30

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det. Det ligger regeringen på sinde, at vi på tryk, sikker og forsvarlig vis kan anvende elevatorer. Det gælder såvel nye som gamle modeller. Elevatorer findes typisk steder, hvor mange har deres gang, og det er derfor vigtigt med et højt sikkerhedsniveau. Kravene til elevatorer har derfor til formål at forebygge, at der sker ulykker.

Som jeg har oplyst Beskæftigelsesudvalget om, har Arbejdstilsynet ikke kendskab til omfanget af ulykker med denne type ældre elevatorer. Det skyldes, at det som regel vil være privatpersoner, som eventuelt kommer til skade. De kommer typisk ikke til Arbejdstilsynets kendskab, fordi der således ikke vil være tale om en arbejdsulykke.

Jeg vil gentage fra mit svar på spørgsmål nr. S 297 fra december 2021, at der ikke er tale om nye regler. Reglerne for inddækning af elevatorskakte for eksisterende elevatorer uden CE-mærkning blev skærpet tilbage i 2015. Imidlertid betød en sproglig fejl, at de skærpede regler indebar, at disse ældre elevatorer skulle leve op til helt de samme krav som nye elevatorer i forhold til tæthed af skaktinddækning. Dette havde ikke været hensigten med regelændringen. Kravene til tæthed af skaktinddækning for disse ældre elevatorer blev derfor lempet pr. 1. juli 2021. I dag er det derfor muligt for en ejer af den type ældre elevator at vælge f.eks. en glasplade eller en perforeret plade med mindre huller. Et samlet regeludvalg under Arbejdsmiljørådet bestående af arbejdsmarkedets parter var enig i denne regelændring.

Når det så er sagt, synes jeg altid, det kan være fornuftigt at overveje, om vi har ramt den rette balance. Det har jeg bedt Arbejdstilsynet kigge nærmere på og på den baggrund indkalde arbejdsmarkedets parter til et møde for at drøfte problemstillingen. Jeg ser frem til at høre, hvad arbejdsmarkedets parter finder frem til.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:32

Ole Birk Olesen (LA):

Det lyder, som om ministeren nu alligevel bløder lidt op og siger – modsat i et tidligere svar på et spørgsmål, jeg stillede – at ministeren agter at gøre noget ved det her eller i hvert fald vil undersøge det yderligere osv. Det vil da også være naturligt, for ministerens svar på de spørgsmål, jeg har stillet, viser jo, at der er ingen, der har kendskab til, at der skulle være noget problematisk ved, at disse elevatorer er inddækket med tråd i stedet for at være inddækket med plader.

Så er spørgsmålet jo: Hvorfor skulle man dog pålægge folk at inddække disse gamle smukke elevatorer med plader, når den tråddindækning, der allerede er i dag, tilsyneladende ikke har ført til nogen ulykker? Hvorfor skulle man dog gøre det?

Jeg vil gerne høre, om ministeren er enig i den betragtning, at hvis der ikke forefindes nogen dokumentation, hvilket der jo ikke gør, for, at der sker ulykker, som følge af at elevatorerne ikke er inddækket med plader, bør konklusionen være, at det var en fejl tilbage i 2015 at beslutte – og det er, uanset om det er en gammel regel eller en ny regel – at de skulle inddækkes med plader. Der var jo ikke nogen dokumentation for, at det var et problem, at de ikke havde plader.

Når vi tager det op nu, er det, fordi det, desuagtet at det var tilbage i 2015, man vedtog den her regel, er nu, at ejerne af disse elevatorer bedes om at inddække deres gamle smukke elevatorer. Og der er to muligheder for dem: De kan enten putte nogle jernplader omkring dem, og det koster et bestemt beløb og vil i et eller andet omfang skjule elevatoren, så man ikke kan se den, eller de kan putte glasplader omkring dem, og det koster cirka det dobbelte. Så er spørgsmålet, om man skal påføres denne udgift og denne dobbelte udgift, når det er unødvendigt. Hvorfor skulle man dog gøre det? Jeg vil gerne have ministeren til at sige, at det er lidt dumt, at man overhovedet er gået i gang med at lave den her regel, når der ikke er nogen problemer med den tilstand, der er i dag.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:34

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror for det første, at man i sin tid har lavet den regel ud fra et sikkerhedshensyn. Det, at en sproglig fejl så også betød, at man overfortolkede den regel til også at gælde en bestemt type elevatorer, er der allerede blevet lempet på fra den 1. juli 2021.

For det andet har spørgeren fuldstændig ret i sin tolkning af mit mundtlige svar nu, nemlig at der er tale om en opblødning. For sandheden er jo, at vi kan forstå på spørgeren, men også på mange andre og ejere af gamle elevatorer, at den løsning, som parterne er blevet enige om, ikke i tilstrækkeligt omfang tager højde for den arkitektoniske herlighedsværdi ved disse gamle elevatorer. Det er også derfor, at jeg vil bede parterne om at se på det igen.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:35

Ole Birk Olesen (LA):

Hvad gør vi så i mellemtiden ved, at de virksomheder, som skal kontrollere og godkende elevatorer, beder ejerne om at sætte plader op for øjeblikket i henhold til nogle regler, som ministeren er i gang med at undersøge om egentlig er nødvendige? Kan ministeren sende noget ud om, at det behøver man faktisk ikke at gå i gang med at gøre, før vi endeligt har fundet ud af, om reglerne er nødvendige, eller skal folk nu, fordi de bliver truet med, at deres elevator ikke kan blive godkendt, gøre det, og så vil reglerne blive lavet om om et halvt eller et helt år, så de ikke burde have gjort det?

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:35

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lad mig sige det på den måde, at det i hvert fald vil være uhen-sigtsmæssigt, at folk først begynder at indrette sig efter reglerne, hvorefter reglerne bliver ændret igen. Men må jeg ikke have lov til at vende tilbage til ordføreren med, hvad vi præcis gør i den mellemliggende periode? Hele den her drøftelse tager jo også afsæt i, at jeg – for at være ærlig – ligesom ordføreren har svært ved helt at forstå behovet, hvis det er sådan, at der reelt ikke er nogen, der kommer til skade. Det er jo selvfølgelig det, jeg nu også har bedt arbejdsmarkedets parter om at genvurdere.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Ole Birk Olesen (LA):

Giver den her sag anledning til, at man måske stiller sig det spørgs-mål, om det, blot fordi arbejdsgivere og arbejdstagere er enige om, at nogle skal påføres en udgift, som fører til penge i arbejdsgivernes kasse og arbejde til arbejdstagerne, så nødvendigvis betyder, at det er rigtigt? Så bør der være en minister, der ser på det og siger: Hov, er det bare arbejdsgivere og arbejdstagere, der har melet deres egen kage her, fordi de gerne vil have de jobs, eller er der faktisk et reelt behov? Er vores system og vores måde at kontrollere det system på egentlig hensigtsmæssig, når man bare kan beslutte, at nogle skal påføres en udgift, som ryger i arbejdstageres og arbejdsgivers kasse, uden at den udgift er nødvendig?

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:36

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg synes ellers, det var så smukt et øjeblik før, for hr. Ole Birk Olesen og jeg var lige ved at blive enige om, hvordan vi så på den her sag, indtil hr. Ole Birk Olesen efter min mening lige tråd-te et skridt for langt, for jeg opfatter hverken arbejdstageres eller arbejdsgivers hensyntagen til sikkerhed på arbejdsmarkedet som et udtryk for, at de bare gerne vil have penge fra den ene kasse til den anden kasse, men derimod som et udtryk for, at de tager hensyn til de mennesker, der hver evig eneste dag enten arbejder i eller med forskellige forhold, som kan risikere at gøre dem enten syge eller skadede. Det er jo de hensyn, der altid skal vejes op over for almindelige samfundsmæssige hensyn.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er besvaret. Tak til beskæftigelsesministe-ren og til hr. Ole Birk Olesen.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren stillet af fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 547

10) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV):

Frygter ministeren, at nogle af de unge, som på grund af aftalen om udflytning og lukning af uddannelsespladser ikke kommer ind på deres ønskede uddannelse, slet ikke vil få en uddannelse?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:37

Katrine Robsøe (RV):

Tak skal du have. Frygter ministeren, at nogle af de unge, som på grund af aftalen om udflytning og lukning af uddannelsespladser ikke kommer ind på deres ønskede uddannelse, slet ikke vil få en uddannelse?

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:38

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Tak for spørgsmålet. Spørgsmålet relaterer sig selvfølgelig til den diskussion, som vi har lige nu, og som vi har haft i en periode, efter

at der er indgået en aftale om udflytning af uddannelser og sikring af gode uddannelsesmuligheder over hele landet. Og de videregående uddannelsesinstitutioner har indsendt deres planer for udflytning, som vi lige nu drøfter i aftalekredsen. I institutionernes indspil er der ud over de oprindelige 21 udbud, som indgår i den politiske aftale, over 100 idéer til nye og udflyttede udbud uden for de største byer – nye uddannelsesmuligheder, som betyder, at flere får mulighed for at starte på en videregående uddannelse. Det kan f.eks. være personer, som har stiftet familie eller på anden vis ikke har mulighed for at flytte til en af de store byer.

For at komme nærmere spørgsmålet ud over den her kontekst omkring det vil jeg sige, at uddannelsestrangen er stærk blandt danske unge. Begrænses optaget ét sted, viser erfaringen, at de unge i stedet søger om optagelse på en anden uddannelse. Dygtige unge studenter, der er klar til at tage en uddannelse, lader ikke være med at tage en uddannelse, hvis der er et sted, de gerne ville have været ind, hvor de ikke kan komme det; de søger en anden uddannelse. Sådan er det helt gennemgående. Da den daværende radikale uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen i 2014 indførte den såkaldte ledighedsbaserede dimensioneringsmodel, som begrænsede optaget på uddannelser med vedvarende overledighed, viste det sig efterfølgende, at langt størstedelen af de ansøgere, som havde søgt ind på en af de begrænsede uddannelser, søgte ind på en anden uddannelse, og det er jo egentlig et godt historisk eksempel på, at uddannelsestrangen er stærk.

Uddannelse er vigtigt, ikke kun for samfundet, men også for det enkelte menneske, for det enkelte menneskes dannelse, udvikling og muligheder. Vi skal ikke have færre med en videregående uddannelse i Danmark, og derfor er formålet med aftalen om flere og bedre uddannelsesmuligheder i Danmark, som et bredt flertal af Folketingets partier står bag, også at sikre netop det, at vi fortsat har mange gode muligheder for uddannelse i hele landet, og at nogle, der altså ikke nødvendigvis kan bevæge sig så langt efter det, har mulighed for at tage en uddannelse tættere på, hvor de bor. Tak for ordet.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:40

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg håber også, at endnu flere kommer med på uddannelsesvognen. Det synes jeg faktisk ville være den rigtige ambition for os at få, så en større procentdel af danske unge og danskere generelt rent faktisk får mulighed for at benytte sig af vores uddannelsessystem og dermed også får lov til at blive sat fri og leve det liv, som de drømmer om. For det er jo det, uddannelse kan. Men jeg vil gerne spørge lidt mere ind til det her med, hvordan regeringen har regnet med at de unge bare følger med de her uddannelser ud. For i faktaarket til regeringens udspil står der ordret, og jeg tillader mig lige at læse op:

»Det er lagt til grund, at ca. 90 pct. af de studerende, der ikke optages i de største byer som resultat af reduktionen, vil søge uddannelse uden for de største byer. 10 procent vil forventeligt søge mod andre »tomme« pladser i byerne på uddannelser, der ikke er omfattet af den geografiske dimensionering ...«

Jeg går ud fra, at der, når man laver sådan en vurdering, ligger nogle ret præcise analyser bag og ikke bare et håb og en tro. For jeg vil også gerne tro på det bedste, men jeg mener også, at man er nødt til at kunne forberede sig på, at det ikke altid går, som man lige drømte om. Så hvad er egentlig regeringens belæg for at have den her 90-10-fordeling i forhold til forventningen om, hvor de unge rykker hen, og at man ikke ser nogen, der falder fra?

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:42

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Nu bevæger vi os måske lidt over i noget, der ligger sådan lidt ved siden af det, der egentlig er spurgt om, og jeg svarer også gerne på opfølgende spørgsmål om forskellige skriftlige kilder, som fru Katrine Robsøe kan finde og citere fra.

Men hvis det skal handle om, hvorvidt man regner med, at unge får en uddannelse, selv om de ikke kommer ind på den, de faktisk foretrak, fordi den af en eller anden grund måtte ligge et andet sted, eller hvad det nu er, så har vi et meget stærkt eksempel i, da man indførte en ledighedsbaseret dimensionering fra Katrine Robsøes egen partiformands side. Og der har uddannelsestrangens styrke altså meget tydeligt vist, at unge vælger at gå til en anden uddannelse i stedet for den, de ikke måtte være kommet ind på, fordi den var dimensioneret.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:42

Katrine Robsøe (RV):

Nu vil jeg bare lige understrege over for ministeren, at det altså ikke er tilfældige skriftlige kilder, men at det er regeringen og Uddannelses- og Forskningsministeriets eget faktaark fra regeringens eget udspil, hvor det ligger til grund, at man vurderer, at alle de unge vil følge med og søge en ny uddannelse, og hvordan deres søgemønster vil være. Det vil være 90-10. Så derfor synes jeg faktisk, det ville være helt fair, hvis ministeren kunne svare på det.

Så vil jeg bare godt lige tillade mig at spørge om noget, for DEAs rapport viser jo i hvert fald, at det her i meget høj grad kan føre til et højere frafald. Hvad er så ministerens holdning til det?

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:43

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Jeg synes, at det er modigt af DEA på den måde at lave beregninger på uddannelser og vurderinger af uddannelser, hvor de jo endnu ikke kender til, hvad det er, der er placeret hvorhenne. Jeg vil sige, at hvis man placerer uddannelser, som normalt er attraktive, hvor institutioner og universiteter f.eks. selv mener at de kan udbygge eksisterende gode campusmiljøer i mellemstore byer i Danmark, hvor de findes i forvejen, eller etablere et nyt stærkt miljø et andet sted, så har jeg kun grund til at tro, at det faktisk kan lade sig gøre, og at de både kan tiltrække studerende og også gennemføre uddannelser for de unge, der søger ind på dem.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det fru Katrine Robsøe for det sidste spørgsmål.

Kl. 15:44

Katrine Robsøe (RV):

Tak. Det er jo godt, at ministeren tror ting og sager. DEAs rapport peger jo lidt i en anden retning, og de har trods alt kigget ned i de data, der i hvert fald er lagt til grund for at lave den form for beregninger. Som sagt er det godt at tro og håbe, og jeg hører faktisk, at ministeren i hvert fald til at starte med siger, at man som

minimum vil beholde andelen af unge, der tager en videregående uddannelse. Hvis nu ministeren tager fejl, hvor lang tid skal der så gå, før ministeren griber ind? Hvor mange færre unge vil ministeren tillade får en videregående uddannelse, før man vil gribe ind i den her aftale?

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:45

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):
Jeg mener, at det – må jeg sige – er et meget stærkt hypotetisk spørgsmål, og at min frygt faktisk er, at vi, hvis ikke vi lavede en aftale som den her, så ville risikere, at færre fik en videregående uddannelse, fordi der bliver længere til den, og mulighederne vil blive dårligere. I årrækken frem med færre unge i ungdomsårgangene vil vi risikere, at der vil blive en øget centralisering af uddannelser. For at undgå det er der et meget bredt flertal i Folketinget, der her tager et betydeligt ansvar, og det er vigtigt både for de unge og for udviklingen i hele vores samfund. Derfor er vi i gang med at implementere den aftale på bedst mulig vis.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det, tak til uddannelses- og forskningsministeren og til fru Katrine Robsøe.

Det næste – og sidste – spørgsmål er til skatteministeren, og det er stillet af hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:45

Spm. nr. S 578

11) Til skatteministeren af:

Dennis Flydtkjær (DF):

Vil ministeren tage initiativ til, at kørselsfradraget sættes op i 2022 på grund af stigende benzin- og dieselpriiser?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:45

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Vil ministeren tage initiativ til, at kørselsfradraget sættes op i 2022 på grund af stigende benzin- og dieselpriiser?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Trine Torp):
Skatteministeren.

Kl. 15:45

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak for spørgsmålet. Der skal jo ikke være tvivl om, at regeringen tager den nuværende situation meget alvorligt. Hele Europa står i en dybt alvorlig situation, som også påvirker helt almindelige danskere på forskellig vis. F.eks. har vi jo set, at benzin- og oliepriserne i løbet af marts er steget rigtig meget, så det bl.a. er blevet dyrere at komme til og fra arbejde, hvis man kører i bil. Samtidig er der også andre forhold, der gør, at priserne aktuelt de seneste dage er faldet igen, så stigningen er blevet mindre. Det holder vi selvfølgelig meget øje med.

Det er vigtigt for regeringen, at vi giver danskerne mulighed for at bo og arbejde uden for de store byer – og hvad angår dem, der har et arbejde i Aarhus eller i København eller et andet sted, hvor man skal ligge og pendle, mulighed for at passe deres job. Det er befordringsfradraget med til at sikre, for det dækker en del af udgifterne ved at transportere sig til og fra arbejde. Det er ikke kun

godt for danskerne, det er også godt for dansk økonomi, for det øger mobiliteten. Med de stigende benzin- og dieselpriiser kan f.eks. en offentligt ansat sygeplejerske, der pendler i bil til og fra arbejde, få sværere ved at få økonomien til at hænge sammen. Et alternativ for nogle kan være, at man bruger den offentlige transport i stedet for eller kører flere sammen i en bil, men vi er jo helt opmærksom på, at det ikke er en løsning, som er mulig for alle.

Befordringsfradraget beregnes på baggrund af en kilometersats, som fastsættes skønsmæssigt af Skatterådet. Det giver en god fleksibilitet i forhold til ændringerne i udgiftsniveauet. Normalt fastsættes kilometersatsen en gang om året for det kommende år, men jeg er glad for, at Skatterådet på sit kommende møde den 22. marts vil drøfte udviklingen i benzin- og dieselpriiserne i forhold til befordringsfradrag og befordringsgodtgørelse. Tak.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det, og så er det hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:47

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg hører jo skatteministeren sige, at man tager det alvorligt, at man holder øje med det, og at man tager det seriøst, men i forhold til at handle kom der et lidt begrænset svar. Som jeg hørte det, ville man egentlig bare skubbe det over til Skatterådet og ikke selv gøre noget. Grunden til, at jeg tager det op, er, at jeg tænker: Hvorfor handler vi ikke selv politisk på det her? Det er fint nok, at Skatterådet gør det en gang om året, men nu har vi jo en helt ekstraordinær situation, hvor priserne stiger voldsomt. Vi har været helt oppe at runde 17 kr. pr. l. Det er rigtigt nok, at priserne er faldet lidt igen, men hvorfor tager skatteministeren ikke selv beføjelsen tilbage og siger, at Skatterådet nu fastsætter en ny sats?

Der er jo virkelig mange danskere derude, som oplever en kæmpe prisstigning nu. Deres økonomi skrumper, og måske kan det ikke i lige så høj grad som normalt betale sig at pendle fra og til arbejde, hvilket jeg er enig i er vigtigt at man kan. Hvorfor ikke give dem den sikkerhed i dag, at man siger: Ved I hvad, vi genbesøger det; vi laver et højere kørselsfradrag nu i den her ekstraordinære situation? Altså, hvorfor skal vi vente og lade andre drøfte det? De kan ikke engang tage beslutningen, de skal først drøfte det. Hvorfor gør vi det ikke bare, minister?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:48

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Jeg forstår spørgsmålet sådan, at man spørger: Hvorfor afvikler vi ikke bare Skatterådets kompetence i den forbindelse og skridter ind og gør det selv? Altså, nu tager Skatterådet jo et initiativ – og det er faktisk deres eget initiativ – og kigger på det her allerede den 22. marts. Det er jeg sådan set glad for, og jeg synes, det er positivt, at der faktisk er en reaktion. Når Skatterådet en gang om året fastsætter godtgørelsen og fradraget, gør de det jo ud fra, hvordan priserne har været, og det vil sige, at man i den pris, der blev fastsat i november, tror jeg det var, har taget højde for nogle af de prisstigninger, der har været. Det er klart, at i de her dage og uger ser vi jo desværre på grund af den ulykkelige situation i Ukraine nogle voldsomme prisstigninger og også nogle udsving. Derfor er jeg glad for, at Skatterådet kigger på det, og når nu de gør det, synes jeg jo, det er godt.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det spørgeren.

Kl. 15:49 Så hvad nu hvis man i Skatterådet vælger *ikke* at hæve fradraget – hvad vil ministeren så gøre?

Kl. 15:51

Kl. 15:49 **Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ministeren.

Kl. 15:51

Dennis Flydtkjær (DF):

Men i stedet for bare at sige, at det er godt, at Skatterådet *kigger* på det, så kunne skatteministeren jo sige til Skatterådet, at det skal fastsætte en ny sats. For det er jo rigtigt, at Skatterådet i den bedste tro og bedste mening har fastsat en sats sidste november – tror jeg det var – ud fra det, rådet troede kunne være prisen, men nu er der bare sket noget nyt: Der er kommet krig i Europa, og priserne er steget voldsomt. Det er klart, at det er der ikke nogen der har kunnet tage højde for dengang, så derfor er det oplagt, at vi siger til Skatterådet: Fastsæt en ny sats, der er mere realistisk, så danskerne kan blive kompenseret for de her høje priser – i hvert fald dem, der pendler.

Så kan man snakke om, om afgiften også skulle sættes ned, men det er jo så en anden diskussion. Nu er det jo kørselsfradraget, vi har fokus på her. Men hvorfor ikke bare sige, at Skatterådet *skal* fastsætte en ny sats? Hvorfor sige, at det er okay, at rådet *drøfter* det? Altså, det er jo lidt tomt at sige, at man er glad for, at de bare snakker om det, når skatteministeren bare kan sige, at rådet skal fastsætte en ny sats.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak, ministeren.

Kl. 15:50

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Arh, altså, Skatterådet kigger jo på det her, og det gør de så en gang om året. Det er sådan set ikke bare et enkelt regnestykke. Nu gør de det så ekstraordinært på deres eget initiativ – det har jeg da grund til at være glad for, og det tænker jeg vi alle sammen har. Så vil det være mærkeligt, synes jeg, at sige til dem, at de i øvrigt *skal* kigge på det; altså, de kigger jo på det af egen drift.

Jeg tror også, at vi skal passe lidt på her. Hvis vi nu kigger på befordringsfradraget alene som den eneste knap, der kan skrues på, i forhold til den udvikling, der er i gang i dansk økonomi, så tror jeg vi stirrer os lidt blinde på det. Vi kigger jo på udviklingen hver dag hele tiden på en lang række parametre, for det er en voldsom udvikling, der er i gang i de her uger, som påvirker mange danskeres økonomi, og derfor holder vi selvfølgelig nøje øje med, hvordan det går.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:51

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg er helt enig i, at man bør kigge bredere på det og bl.a. sænke afgiften midlertidigt på benzin og diesel – det var også en god idé. Men nu er det ligesom lidt noget andet, jeg har fokuseret på i spørgsmålet, for netop ikke at brede det for meget ud, for så bliver det sværere at få en konklusion på det. Jeg vil egentlig bare høre ministeren: Hvad nu hvis Skatterådet *ikke* vælger at sætte kørselsfradraget op? Så har de drøftet det og altså fundet frem til, at de ikke vil det. Vil skatteministeren så i det tilfælde være villig til at sige, at så vælger vi i Folketinget, at satsen skal sættes op med 1 eller 2 kr., eller hvad der nu skal til, for at man kompenserer alle pendlerne derude, så det stadig væk kan betale sig at arbejde.

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Det er helt fair, at vi holder det til det her, så vi ikke breder det for meget ud – beklager. Det er ikke for at afspore det fine spørgsmål og den gode debat. Nu kigger Skatterådet på det, og så må vi vende tilbage til det, afhængigt af hvad der kommer ud af det.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til skatteministeren, og tak til hr. Dennis Flydtkjær. Hermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Geologisk lagring af CO₂ på under 100 kt med henblik på forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer og statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser).
Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 23.02.2022).

Kl. 15:52

Forhandling

Tredje næstformand (Trine Torp):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fra Socialdemokratiet. Værsgo, fru Anne Paulin.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Lovforslaget, som vi behandler her i dag, er med til at sikre, at vi kommer videre med vores store ambitioner inden for CO₂-fangst og -lagring i Danmark. Med lovforslaget gives der bedre muligheder for, at vi kan forske og lave forsknings- og udviklingsprojekter inden for CCS, og derudover giver forslaget også mulighed for, at staten kan gå ind og være med på de her store tilladelser, som der forhåbentlig kommer ude i Nordsøen til CCS, til lagring af CO₂, og at vi dermed kan sikre, at staten også kan få andel i de forhåbentlig store perspektiver, som der er i, at det her også kan blive en rigtig god forretning for Danmark. Så alt i alt er det et rigtig godt forslag, som Socialdemokratiet støtter.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til fru Anne Paulin. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til Venstres ordfører. Værsgo, fru Marie Bjerre.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Marie Bjerre (V):

Med det her lovforslag gør vi det nu endelig muligt at lagre CO₂ i den danske undergrund. I Venstre mener vi, at geologisk lagring

af CO₂ er helt nødvendigt, for at vi kan nå vores 70-procentsmålsætning i 2030, og for at vi kan få et klimaneutralt samfund så hurtigt som muligt. Det siger FN's Klimapanel sådan set også. IPCC siger, at fangst og lagring af CO₂ er nødvendigt for at nå Parisaftalens målsætninger, og med den seneste IPCC-rapport har vi da fået understreget vigtigheden af og behovet for, at der hurtigst muligt sker klimahandling.

Tilmed står vi også i en energikrise med Ruslands invasion af Ukraine, og hvis den krise ikke skal gøre klimaprisen endnu værre, er der behov for, at vi gør noget for at få mindsket CO₂-udledningen, indtil vedvarende energi kan tage over. Derfor er vi i Venstre også meget positive over for at få ændret undergrundsloven, så lagring af CO₂ bliver muligt. Det følger sådan set også af Nordsøaftalen fra 2020 og senest af CCS-strategien fra sidste år, som Venstre er med i.

I Danmark har vi med Nordsøen og de olieletter, som snart er udtømte, rigtig gode muligheder for at lagre CO₂, og det skal vi selvfølgelig udnytte. Det giver også mulighed for at konvertere de nuværende olie- og gasarbejdspladser til grønne arbejdspladser, og så giver det mulighed for, at vi kan være et grønt foregangsland inden for CCS. Men det kræver altså, at vi kommer i gang hurtigst muligt.

Her bliver jeg nødt til at sige, at vi er noget bekymrede for tempoet. Branchen er klar. Med Nordsøaftalen har vi allerede afsat 100 mio. kr. sidste år og i år til at støtte udviklings- og demonstrationsprojekter for CO₂-lagring i Nordsøen. I CCS-strategien blev vi faktisk også enige om, at der skulle gives CO₂-lagringslicenser inden udgangen af 2020. Men desværre lægger regeringen op til, at det her lovforslag først skal træde i kraft om mere end 3 måneder, nemlig først den 1. juli 2022. Det lyder måske ikke af så lang tid, men som det er bemærket i høringsvarene, giver det nogle udfordringer i forhold til at kunne gennemføre demonstrationsprojekter i efteråret. Aktørerne skal først have tilladelse, og det kan så først ske efter sommerferien, og først derefter kan de finde ud af, hvilke vilkår tilladelsen bliver givet på. Det betyder selvsagt, at der er risiko for forsinkelser, og at vi ikke kommer i gang med fuldskala-CO₂-lagring allerede fra 2025.

Når jeg bemærker det her, er det, fordi vi i modsætning til, da vi etablerede os som et foregangsland inden for vindenergi, har en enorm konkurrence på markedet for lagring af CO₂. Vi er i kapløb om den grønne omstilling med vores nabolande i forhold til at udvikle teknologier, der skal fange og lagre CO₂ i storskala. Det betyder, at hvert sekund spildt stiller de brancher, der i dag lever af olie- og gasindvinding, dårligere. Derfor skal vi handle hurtigst muligt. I udvalgsbehandlingen vil jeg derfor gerne spørge, om vi kan fremrykke ikrafttrædelsestidspunktet.

Et andet punkt, jeg bemærker fra høringsvarene, er uklareheden omkring muligheden for statslig deltagelse i lagringstilladelser. Der har ikke været nogen politiske drøftelser om det, og det er et nyt punkt til lovforslaget i forhold til lovprogrammet, og lovforslaget er tilmed meget uklart på vilkårene for statslig deltagelse. I CCS-strategien aftalte vi, at ministeren skulle fastlægge i aftalekredsen, hvordan der kan sikres et statsligt provenu i forbindelse med udnyttelse af lagringskapaciteten i undergrunden. Derfor bakker vi også op om, at staten kan deltage i lagringsprojekter, men vi er bekymrede for, at der med lovforslaget gives en så bred bemyndigelse til ministeren om at fastsætte regler for statslig deltagelse. Vi ved ikke, hvordan statslig deltagelse bliver udmøntet, og under hvilke vilkår det vil ske. Det er klart, at der både politisk, men også fra aktørerne er brug for klarhed om de vilkår. Jeg håber derfor, at vi i udvalgsbehandlingen kan få afklaret de væsentlige og ret centrale spørgsmål omkring statslig deltagelse. Tak for ordet.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi kan sige tak til Venstres ordfører. Den næste ordfører, jeg kan se i salen, er fra Radikale Venstre. Værsgo til hr. Rasmus Helveg Petersen.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Mange tak. Med dette forslag gør vi det jo altså muligt at lagre CO₂ i undergrunden, i første omgang i mindre skala. Vi har i Danmark i Nordsøen en egnet undergrund, og det er for mig helt naturligt, at vi, der har pumpet olie op og brændt den af og sendt CO₂ ud i atmosfæren, er med til at hjælpe med lagringen. FN's klimapanel siger bl.a., at det her med at lagre CO₂ i undergrunden er en af de vigtige trædesten på vejen til klimaneutralitet. Det kan på ingen måde stå alene, men det er en komponent, der også skal med. Så Radikale Venstre støtter gerne det her forslag og vil også gerne gå med på Venstres ønske om at se på en tidligere ikrafttrædelse. Tak.

Kl. 15:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den radikale ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at det her med CO₂-lagring er noget, som vi tager med, fordi FN's rådgivende organer, IPCC, Klimarådet, som er vores rådgiver her i Folketinget, og Det Internationale Energiagentur sådan set påpeger, at CO₂-lagring kan være et centralt virkemiddel imod klimaforandringerne. Det er sådan set årsagerne til, at vi tager det med som en mulighed. Men vi har det sådan i Enhedslisten, at det her ikke skal blive en sovepude for ikke at lægge vægt på andre CO₂-reduktioner. Vi har en kritisk tilgang til, hvor meget energi man skal bruge på at fange den her CO₂ og bagefter pumpe den ned i undergrunden. Har vi så nogle vilkår, nogle betingelser og noget teknik, som helt kan sikre, at den CO₂ bliver i undergrunden? Der kan være andre tiltag som f.eks. udbygning af vedvarende energi eller øget elektrificering af samfundet, hvor vi lidt mere håndfast ved, hvad der foregår. Her er det jo noget, som man bruger energi på at få pumpet ned i undergrunden. Så CO₂-lagring må ikke blive en sovepude.

I de forhandlinger, vi har haft undervejs, omkring CO₂-lagring, har vi lagt vægt på, at staten skal have mulighed for at deltage i CO₂-lagring, og vi har sådan set lige fra starten haft den tilgang, at det jo kunne blive en indtægtskilde for staten. Når jeg tænker tilbage på det, var det i nogle oplæg, vi fik, sådan set mere et spørgsmål om, at der bare skulle afholdes et udbud, og så muliggjorde man, at der kunne være en CO₂-lagring i den danske undergrund. Jeg er rigtig tilfreds med, at vi nu står med et lovforslag, som åbner op for den her mulighed for, at staten kan være en væsentlig aktør i et eller andet selskab, som så kan være rent statsligt, eller det kunne være et selskab sammen med andre, der kan håndtere CO₂-lagringen.

Jeg håber også, at vi kommer frem til, at den CO₂, vi lagrer i Nordsøen, bliver noget, hvor vi i højere grad har en forretning ved at hjælpe f.eks. Tyskland med at pumpe CO₂ ned i undergrunden, end at det er mest mulig dansk CO₂, vi opfanger og bruger en masse ressourcer på at få pumpet ned i undergrunden. Det perspektiv synes jeg faktisk er meget væsentligt. Det her kunne godt blive noget,

hvor vi har nogle gode læringsmuligheder. Jeg synes også, det er væsentligt, at den CO₂-nedpumpning ikke sker for at få den sidste olie op. Det er jo det, der er tilfældet andre steder. Det fremgår ikke rigtig af lovforslaget, men jeg synes egentlig, at det ville være rart at få det præciseret, altså at den her CO₂-lagring ikke må medføre en øget oppumpning af olie. Så vidt jeg kan se, står det ikke nogen steder, men jeg synes faktisk, det ville være væsentligt, at vi får den del præciseret. Så vi har sådan stadig væk en lidt kritisk tilgang, især når der er nogle ting, der ikke står noget om i lovforslaget. Hvis vi fik det præciseret, altså at vi ikke skal have den sidste olie op ved at pumpe CO₂'en ned, så vil det være væsentligt.

Så har jeg siddet og ledt efter, om det her skal forstås sådan, at det udelukkende er ude på havet, når det er den danske undergrund, eller om det også er på fastlandet. Jeg er faktisk stadig væk i tvivl, om det her lovforslag både gælder ude på havet og på land. Det synes jeg også er væsentligt at få afklaret, for der kunne være nogle forskelle med hensyn til sikkerhed, for hvis det er ude på havet, er det selvfølgelig uhensigtsmæssigt, hvis CO₂'en kommer op igen, og der kunne være nogle andre betingelser, hvis det er midt i et boligområde, at CO₂'en kommer op igen. Så den afklaring synes jeg der skal være. Men vi er sådan set der, hvor vi støtter det her forslag, uden at det skal være en dansk sovepude.

Kl. 16:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Jeg ser ikke lige nogen ordfører for Det Konservative Folkeparti; til gengæld ser jeg ordføreren for Dansk Folkeparti, og det er hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Lovforslaget handler jo, som det også er nævnt af de andre ordførere, om lagring af CO₂. Der er jo en bred diskussion om, hvordan vi kommer til at udlede mindre CO₂ – og det er jo godt – og om, hvordan nye teknologier skal tage over, f.eks. elbiler, elvarmepumper og andre ting, som gør, at vi bliver mindre afhængige af olie og gas.

I dag pumper vi jo rigtig meget olie op både i Nordsøen og andre steder i verden, men prøv at tænke, hvis man kunne fylde CO₂ den anden vej – det ville da være en fantastisk udvikling. Det er jo ikke det, vi gør præcist med det her lovforslag nu, men det er trods alt starten på det. Vi får sat nogle rammer for at pumpe CO₂ ned i undergrunden og får lavet et grundlag for, at man kan forske i det, og det synes vi da i Dansk Folkeparti er helt positivt. Så derfor kan vi støtte det her forslag.

Så har jeg lovet at sige fra De Konservative, at de støtter lovforslaget, men har de samme bemærkninger og bekymringer, som Venstre har. Nu skulle det være Venstres ordfører, der skulle sige det, men hun glemte det, så derfor har jeg lovet at give den her besked videre.

Kl. 16:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Det er noteret, at Det Konservative Folkeparti har givet deres mening til kende via et par ordførere. Næste ordfører kommer fra Nye Borgerlige, og det er hr. Peter Seier Christensen

Kl. 16:05

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for det. Nye Borgerlige kan også støtte lovforslaget. Vi synes, at CO₂-lagring er en glimrende måde at reducere CO₂-udledningen på, hvis det kan gennemføres på en økonomisk rentabel måde. Det er yderst fornuftigt at sætte gang i forskning i det område, så vi støtter lovforslaget.

Kl. 16:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Næste ordfører kommer fra Liberal Alliance, og det er hr. Ole Birk Olesen. Velkommen.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance støtter lovforslaget. Det er jo en stor glæde, at vi får en bred vifte af muligheder for at nedbringe vores samfunds CO₂-aftryk på verden, altså at vi ikke kun har én mulighed, men at vi har flere muligheder. Det her med, at det er teknisk muligt at indfange CO₂ og at føre CO₂-en ned i undergrunden til lagring, hvor den jo oprindeligt også kom fra, er selvfølgelig en god løsning, hvis det kan lade sig gøre. Der forestår endnu masser af udvikling og forskning på området for at kunne gøre det på en omkostningseffektiv måde, men før man kan komme i gang med det, skal vi også have muligheden for at putte den ned i undergrunden – og det er det, som det her lovforslag giver mulighed for.

Lige et enkelt ord om den hændervridende tilgang, som Enhedslisten har til sagen. Det er jo noget underligt noget, at det for Enhedslisten ikke er så godt, hvis vi ikke ligesom kan bruge den grønne omstilling til at begrænse os – altså, begrænsningen er målet i sig selv. Det, der er problemet ved, at man putter CO₂ ned i undergrunden, er, at vi så ikke behøver at begrænse os; vi behøver ikke at begrænse udledningen af CO₂, altså afbrændingen af fossile brændsler, fordi vi så bare kan indfange CO₂'en og putte den ned – og så behøver vi ikke at begrænse det med, at vi brænder olie eller gas af. Selve begrænsningen er målet i sig selv for Enhedslisten, og det er derfor, at det er problematisk, hvis det ikke kan finde sted, hvis vi ikke er presset til det, hvis der kommer andre løsningsmuligheder.

Den måde at piske sig selv på, altså dette ønske om, at vi skal have et opgør med vores way of life for øjeblikket, koste hvad det vil – fordi man bare er sådan nogle maskinstormere i Enhedslisten, og det er bare så fantastisk, hvis man kan gøre op med den måde, vi lever på i dag – deler jeg ikke. Og det er da også glædeligt, at Enhedslisten alligevel ender med at stemme for det her, for så tør man alligevel heller ikke at være mere reaktionær, end at man bliver nødt til at stemme for det her – og det vil jeg så også glæde mig over.

Kl. 16:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:08

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg vil da gerne folde det ud: Når man skal lave den her CO₂-fangst, er der selvfølgelig et ressourceforbrug med at lave anlæg, der kan opfange CO₂'en, og der er også et energiforbrug ved det. Der er også et energi- og ressourceforbrug ved at transportere CO₂'en et eller andet sted ud på havet efterfølgende og pumpe CO₂'en ned i undergrunden i et eller andet anlæg, som måske i et lille omfang

allerede er derude, fordi man har haft borer efter gas og olie. Så der er et samlet ressourceforbrug ved at vælge den her teknik.

Der er min tilgang bare, at hvis man kan bruge de samme ressourcer på at opstille mere vedvarende energi eller lave energibesparende tiltag i f.eks. erhvervslivet, så er jeg egentlig mere for, at man valgte den – hvad skal man sige – CO₂-reduktion frem for CO₂-lagring på havet. Det er sådan set det, som jeg forsøgte at forklare i min ordførertale, og det håber jeg da Liberal Alliances ordfører også godt kan se, nemlig at vi skal forholde os lidt kritisk til, hvordan vi bruger vores ressourcer.

Kl. 16:09

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 16:09

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, vi skal anvende de mest muligt effektive metoder til at nå vores mål, men der er jo nogle af de ting, vi stadig væk gerne vil i dag, hvor vi ikke lige har så gode bud på, hvordan vi skal gøre det, uden at vi har en produktionsproces, som udleder CO₂. Altså, hvis man f.eks. vil lave en tunnel under Femern Bælt, som vi er i gang med, hvor der både skal kunne køre biler og tog, så skal man bruge en masse beton. For at kunne lave beton, skal man have cement, og cement kan ikke for øjeblikket fremstilles, uden at man har en CO₂-udledning i processen. Så er det da godt, at vi kan indfange CO₂ med de her processer, og så på den måde sørge for, at det ikke får så negativt et aftryk på vores klima, som det ellers ville have haft.

Men der er problemet jo, at Enhedslisten bare siger: Jamen så må vi bare lade være med at have en tunnel under Femern Bælt. Så skal vi ikke bygge noget som helst længere bortset fra daginstitutioner, for dem må man gerne bygge, selv om der også er CO₂-udledning forbundet med det, for dér arbejder Enhedslistens vælgere. Men alt andet byggeri må ikke finde sted, hvis det indebærer en CO₂-udledning – og det synes jeg bare er et problem.

Kl. 16:10

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:10

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg tror, at hvis man kigger i statistikkerne, vil man kunne erfare, at vores vælgere ikke udelukkende arbejder i daginstitutioner. Vi har lidt flere, end der arbejder dér.

Jeg synes, at der i den samlede energipolitik er for stort et fokus på alt det nye – pyrolyse, store energioer, brintproduktion, CO₂-lagring – hvor vi nogle gange glemmer det nære og det, der er lige for, altså lave energibesparelser ved at opstille mere vedvarende energi på den kendte måde. Det er sådan set derfor, jeg forholder mig lidt kritisk til den her type lovforslag – bare sagt som en god forklaring til ordføreren.

Kl. 16:11

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men det er jo bare påfaldende, at Enhedslisten problematiserer nogle dele af byggeriet, nemlig de ting, som Enhedslisten ikke vil bygge, og siger, at der er for meget CO₂-udledning; men lige så snart man går i gang med at bygge en børnehave eller en skole eller et supersygehus, snakker Enhedslisten overhovedet ikke om CO₂-

udledningen ved det, fordi det er sådan nogle offentlige institutioner, som også Enhedslisten rigtig godt kan lide. Den der dobbelthed kan vi andre jo ikke forholde os til, for vi bliver nødt til at sige, at vi også skal finde noget, så vi kan bygge en ny Femernforbindelse, eller så vi kan få noget motorvej på et sted, hvor der er trængsel for øjeblikket.

Kl. 16:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er SF's ordfører, fru Signe Munk, klar. Velkommen.

Kl. 16:12

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Tak for det. Hele problematikken i den klimakrise, vi står i, er jo, at vi sender for mange drivhusgasser op i luften, og der er to hovedveje til at løse det problem. Den ene er selvfølgelig at reducere udledningerne af drivhusgasserne bredt set – det skal vi – og den anden er, at vi bliver nødt til at indfange noget af den CO₂, der allerede er i luften og få den bl.a. lagret.

Lovforslaget her tager fat på et vigtigt første skridt for at lagre CO₂ i den danske undergrund. Det ene element er, at vi – det er meget vigtigt – kan få sat gang i et demonstrations- og udviklingsprojekt, som klimaministeren får bemyndigelse til at igangsætte, så vi faktisk kan finde ud af, hvor godt teknologien virker, hvad den koster, og hvilken skala det er, at vi kan få CO₂-lagring i den danske undergrund op på.

Det andet element er også meget vigtigt for SF og er en vigtig del af de drøftelser, vi generelt har haft i forhold til at bruge undergrunden i Nordsøen til CO₂-lagring, nemlig at det er en fælles ressource, som er danskernes. Derfor er det også vigtigt, at staten kan få mulighed for deltagelse i CO₂-lagringstilladelser, og det giver det her lovforslag også hjemmel til.

Så samlet set er det et godt lovforslag, der ligger her, og det støtter SF.

Kl. 16:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger til ordføreren. Nu skal jeg være sikker på, at der ikke er flere ordførere, der ønsker ordet til denne første behandling. Jeg ser ikke nogen, der ikke har fået ordet. Så kan jeg give ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Velkommen.

Kl. 16:14

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak til formanden, og tak til ordførerne for bemærkningerne til lovforslaget. Vi skal udnytte mulighederne i undergrunden til at bekæmpe klimakrisen. Den danske undergrund er tilmed specielt velegnet til CO₂-lagring. Behandlingen i dag er et skridt i den rigtige retning. Formålet med lovforslaget er nemlig at understøtte udviklingen af CO₂-lagring i Danmark.

Med det her lovforslag tager vi et skridt mod en omstilling af Nordsøen. Faktum er, at den danske Nordsø særlig har været kendt for olie- og gasproduktion. Faktum er også, at afbrænding af fossile brændsler har bragt os i den klimakrise, vi står i nu. Vi skal indfange CO₂'en og lagre den i selv samme undergrund, og det vil skabe en ny epoke i Nordsøen. De mennesker, der har hevet olien og gassen op, skal vende hanen den anden vej og pumpe CO₂'en tilbage i undergrunden. På den måde kan vi også bevare og udvikle nye grønne arbejdspladser.

Lovforslaget, som vi behandler i dag, er en del af de lovgivningsmæssige rammer, der skal på plads, inden Energistyrelsen kan give

tilladelse til demonstrations- og udviklingsprojekter. Lovforslaget indeholder to elementer.

For det første indeholder det en bemyndigelse til den siddende klimaminister til at lave en særskilt tilladelsesordning til CO₂-lagringsprojekter på under 100 kiloton. Da Danmark i 2011 implementerede CCS-direktivet, valgte Danmark ikke at skelne mellem demonstrations- og udviklingsprojekter og øvrige lagringsprojekter, f.eks. fuldskalaprojekter. Konsekvensen er, at der er det samme regelsæt for små demonstrationsprojekter og store fuldskalaprojekter. Det gør det tungt at få en tilladelse til at igangsætte demonstrations- og udviklingsprojekter. Det hæmmer den nødvendige forskning og udvikling inden for CO₂-lagring. Vi skaber med lovforslaget en mindre omfattende tilladelsesordning for demonstrationsprojekter, men den sikrer, at det stadig væk sker miljø-, natur- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

For det andet sikrer vi med lovforslaget hjemmel til mulig statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser. Der eksisterer i dag ikke et marked for CO₂-lagring. Staten og statslige selskaber kan bidrage til at fremme et sådant marked. Med lovforslaget lægges der derfor op til, at det bliver muligt for staten at deltage i CO₂-lagringstilladelser. Konkret kan statslig deltagelse være med til at fremme den teknologiske udvikling og drive investeringer, som kan understøtte en udvikling i retning af et marked for CO₂-lagring. Derudover kan statslig deltagelse sikre staten mulighed for at få andel i den værdiskabelse, som lagring i undergrunden kan medføre.

Det er vigtigt for mig at slå fast med syvtommersøm, at lovforslaget ikke fastlægger en konkret model for statslig deltagelse, eller hvorvidt der skal være statslig deltagelse i CO₂-lagringstilladelser. Det har vi aftalt vi forhandler om inden sommerferien. Loven giver blot mulighederne for, at vi kan træffe den beslutning.

Vi forventer, at CO₂-lagring kan blive et nyt grønt eventyr, et eventyr, som kan skabe nye grønne arbejdspladser og generere indtægter og samtidig bidrage til at sikre CO₂-reduktioner – måske ikke på den helt korte bane, men potentialerne er store. Jeg er glad for den interesse, som Folketinget i dag har udtrykt for lovforslaget, og jeg ser frem til de fortsatte konstruktive drøftelser. Tak.

Kl. 16:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Justering af rammer for etablering af vedvarende energianlæg på havet uden for udbud og udvidelse af VE-ordninger-

ne til at omfatte solcelleanlæg på havet og visse solcelleanlæg på søer m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen). (Fremsættelse 23.02.2022).

Kl. 16:18

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet, og den socialdemokratiske ordfører er klar. Velkommen til fru Anne Paulin.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Med L 138, som vi behandler i dag, justerer vi bl.a. åben dør-ordningen, så det kun er muligt at benytte ordningen indtil 15 km fra kysten. Havarealer, der ligger længere ude, vil i stedet blive forbeholdt statslige udbud. Vi har set en rivende udvikling inden for priserne ved havvind, så det giver derfor rigtig god mening, at arealerne reserveres til udbud, hvor vi også kan sikre, at statens økonomiske interesser tilgodeses. For havvind er heldigvis blevet en rigtig god forretning. Derudover sikrer lovforslaget, at kommuner får vetoret på projekter i åben dør-ordningen. Det skal skabe en tidlig og en konstruktiv dialog mellem opstillerne af vedvarende energi og de relevante kommuner. Samtidig skaber det incitament til, at VE-opstillere medtænker lokale behov, og det tror jeg vil skabe en øget lokal accept, når nye vindmøller eller solceller sættes op.

For det andet skaber lovforslaget teknologineutralitet i åben dør-ordningen. Det betyder, at man nemmere kan teste og etablere vedvarende energi-kilder, uanset hvilken teknologi der er tale om. Det giver rigtig god mening, at ordningen ikke på forhånd afskriver f.eks. opstilling af solceller på vand, som er en relativt ny måde at producere grøn strøm på.

For det tredje sikrer forslaget en ophævelse af relevante statslige arealreservationer, så der vil være flere områder, hvor man har mulighed for at opstille vedvarende energi-projekter.

Socialdemokratiet støtter forslaget.

Kl. 16:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Venstre, og det er hr. Carsten Kissmeyer. Velkommen.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Carsten Kissmeyer (V):

Mange tak for ordet. Jeg vil ikke gentage Anne Paulins fine gennemgang af, hvad lovforslaget handler om; jeg vil blot konstatere, at Venstre støtter det her lovforslag, og vi konstaterer, at noget af det, som det her lovforslag kigger ind i, er nogle af de relativt kraftige reaktioner, der har været, på kystnære havvindmølleparker, hvor der har været relativt voldsomme borgerreaktioner, herunder også reaktioner fra kommuner. Med den her model vedtager vi, at vi har muligheden for, at kommuner, der ligger inden for 15 kilometers afstand til kystlinjen, har mulighed for at give veto på det her, og det tænker vi er en god måde at håndtere det her på. At vi så også samtidig vælger at sige, at vi har den her teknologineutralitet, synes vi også er rigtig godt, fordi potentialet jo sandsynligvis er, at man også vil kunne lave solenergi på vand og ovenikøbet måske kombinere det med vindmøller.

Den givne situation taget i betragtning, hvor vi kigger ind i en forsyningskrise, kan man jo godt sige, at det her forslag måske i

virkeligheden begrænser mulighederne for at rejse vedvarende energiprojekter, og der synes jeg så, man må sige: Okay, så må se, hvordan det her udvikler sig. Men virkeligheden er, at vi har haft meget få kystnære projekter, der er blevet realiseret i de senere år, og om det her så giver et løft for, at der rent faktisk kommer til at ske noget, må kun tiden vise, men vi støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 16:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra SF, og det er fru Signe Munk.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Lovforslaget, der ligger her, vedrører jo åben dør-ordningen, som efterhånden faktisk er en forholdsvis gammel ordning, og der er jo redegjort for, hvad lovforslaget indeholder.

For at sige det, som det er, er den regulering, vi laver af åben dør-ordningen, blot for os at se et skridt på vejen til, at vi i det hele taget skal få skabt nogle klare rammer for udbygningen af havvind. Vi sætter jo nu en klar ramme for, at åben dør-projekter er kystnære projekter, og i virkeligheden formaliserer vi jo nok det, som der i forvejen har forsinket nogle projekter derude, nemlig kommunernes indsigelsesret til at sige, at det er en reel veto. Det har ikke været et stort ønske fra SF, men vi accepterer ligesom, at det er en del af aftalen. Desværre har vi bare måttet erfare, at det er svært at få de her kystnære vindmølleprojekter igennem.

Det er vigtigt at sige, at repowering inden for sådan ret fine rammer giver aftalen her stadig mulighed for, uden at der skal laves en genbehandling, som kommer til at vedrøre en veto for kommunerne.

Samtidig sætter lovforslaget også rammer for bl.a. flydende sol, som faktisk ikke har haft en plads i lovgivningen indtil videre, og bliver en del af den her sådan teknologineutrale tilgang til åben dør-projekterne. Det synes vi er positivt, for der er ingen tvivl om, at alle de muligheder for typer af VE-teknologier, der kommer i spil, skal have lov til at komme i spil, al den stund det kan bidrage til at producere grøn strøm.

Når vi kigger ud over 15-kilometersgrænsen, som det her lovforslag sætter, så har vi brug for, at der kommer en ny og mere effektiv og hurtigere udbygning af havvind. Det bliver ikke i regi af åben dør-ordningen, men for os at se skal vi ind at se på nye udbudsmodeller for havvind ud over 15-kilometersgrænsen, hvor vi også får mere markedsdrevet havvindmølleopstilling. Det er bl.a. noget af det, vi mener der er helt vildt afgørende at få diskuteret i de kommende forhandlinger om en energi- og forsyningspakke, som skal forhandles i det her forår. Så det er vigtigt at sige, at det her lovforslag er et skridt på vejen i forhold til den kystnære havvindsudbygning, vi stadig har brug for, men det er altså ikke slutstenen for den havvindsudbygning, der kommer til at ligge uden for 15-kilometersgrænsen. Det er vigtigt for SF at sige i den her sammenhæng.

Samlet set støtter vi lovforslaget, og vi er også en del af den aftale, der ligger bag.

Kl. 16:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Dermed kan jeg byde velkommen til den næste ordfører, som kommer fra Radikale Venstre, og det er hr. Rasmus Helveg Petersen. Velkommen.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Mange tak for det. Radikale Venstre kan også støtte forslaget. Jeg er fuldstændig enig med SF's ordfører og de andre ordførere, der har været heroppe, i, at vi jo må medgive, at den indsigelsesret, som kommuner har haft, over for åben dør-projekter i praksis nærmest har været en veto, og at der er blevet sat meget få af dem op i den senere tid. Nu får vi så formaliseret den del af det.

Det er vigtigt for mig at gentage det, som også SF sagde, nemlig at repowering ikke er påvirket af det her, og at man altså i eksisterende projekter, hvor møllerne efterhånden bliver gamle og udtjente, kan sætte nye op. Så det er ikke en afskaffelse af den kystnære vind, men det betyder, at kommunerne fremover har mulighed for at vetoe det.

Jeg er også ganske enig i, at det her ikke er det samme, som at vi ikke skal stille møller op på vand i fremtiden, og at udbudsmodellen for, hvordan vi egentlig får nyttiggjort vores Nordsø, er et af de store udeståender. Men det har ikke meget med det her lovforslag at gøre.

Radikale støtter det foreliggende forslag. Tak.

Kl. 16:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er hr. Søren Egge Rasmussen. Velkommen.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Den her veto for kommuner vedrørende anlæg op til 15 km fra kysten har ikke været vores prioritet, men når det her lovforslag så bliver vedtaget, står vi jo i en situation, hvor de projektmagere, der gerne vil have opstillet noget, sådan set er nødt til at have en god proces, hvor de opnår opbakning i kommunerne, opnår en opbakning i lokalsamfundet. Og det kan jo lade sig gøre, for når man f.eks. tager til Hanstholm, ser man, at der står et par møller på Hanstholm Havn, og det er jo så meget tæt på kysten, så der har det kunnet lade sig gøre. Så jeg håber meget, at der er nogle store aktører derude, der måske lærer af de projekter, der opnår opbakning, så vi kan få nogle flere kystnære projekter op at stå.

Så har jeg noteret mig, at der er nogle, der i høringssvarene ligesom gør opmærksom på, at nu er vi ved at få vedtaget en power-to-x-strategi, og der bliver mulighed for, at vi kan få nogle linjer fra nogle vindmøller og direkte ind til et brintanlæg. Der synes jeg jo ikke, at man automatisk så bare skal lempe på reglerne, fordi der opstår noget nyt, men vi står jo i en ny situation med krigen i Ukraine og med det behov, vi har for at udfase Putins gas, og med det behov, vi har for mere vedvarende energi. Derfor er det Enhedslistens tilgang, at vi sådan set er åbne over for at se på alle muligheder. Derfor kunne der også godt være noget i den aftale, der tidligere har været indgået, som vi skal ind og revurdere for at komme frem til at opstille mere vedvarende energi. Det, der står i høringsnotatet er jo helt korrekt, hvor man henviser til en aftale, vi har været med til at indgå, ja, sådan er det, men det kunne jo godt alligevel foranledige, at der er nogle vilkår, som man bør lempe på.

Jeg synes, det er godt at se, at der ikke lægges nogen hindringer ind i forhold til repowering og levetidsforlængelse. Jeg har det selv sådan, at jeg synes, at Middelgrundens Vindmøllelaug har større betydning end Den Lille Havfrue, hvis man sådan ligesom skal se, hvad der har betydning for Danmark. Så det er rigtig godt at se, at det, hvis man bare vil lave en repowering, uden at det er meget større møller, kan lade sig gøre, og at det ikke kræver lovændringer.

Så er der ligesom åbnet op for, at der kan være visse solcelleanlæg på søer. Jeg synes ikke, det her lovforslag er helt skarpt på,

hvad der så gælder for de muligheder, der er for at opstille solcelle-anlæg på nogle kommende lavbundsarealer. Har vi det med i det her lovforslag? Er der lige et hjørne der, der skal præciseres? Det kunne godt være nogle lavbundsarealer, hvor der ikke er vand året rundt. Er det noget, der er omfattet af det her lovforslag, eller er det kun på permanente søer? Det kunne måske være rart nok lige at få afdækket. Men som det hele ligger, støtter Enhedslisten lovforslaget.

Kl. 16:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Den næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti, og det er fru Katarina Ammitzbøll. Velkommen.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Det her lovforslag følger jo op på klimaplanen for energi og industri fra 2020, hvor vi blev enige om at justere åben dør-ordningen. Vi nævnte også dengang, at man skal passe på, at man ikke gør det for rigtigt, for det er vigtigt, at vi ser på samspillet mellem kommuner og stat og ser på planer for at udbygge VE. Vi prøvede at presse lidt på i forhold til den her afstandsgrænse, men den ligger jo ret fast. Vi ser jo nu på, om vi skal bringe ordningen tilbage til dens formål med at fremme små og kystnære projekter. Nu kan der fremover ansøges om åben dør-projekter på op til 15 km fra kysten, og så gøres ordningen teknologineutral. Det giver mulighed for, at nye teknologier kan testes i åben dør-ordningen. Det er jo faktisk godt, men så er der jo lige et men.

Vi er i en situation nu, hvor Danmark og Europa har behov for en accelereret VE-udbygning, og hvor der for danske politikere er udsigt til mangel på grøn strøm frem mod 2030. Vi skal jo netop se på, hvordan vi kan udbygge mest muligt. Det har vi jo også tidligere fremsat beslutningsforslag om, i forhold til hvad vores plan er for udbygning af VE. Men vi skal jo ikke være blege for nogle gange at gå tilbage og justere. Vi har måske aftalt noget for et år siden, men omstillingen til den grønne energi går meget hurtigt, og i forhold til de begivenheder, vi ser omkring os, med Ukraine, russisk gas og hele Europa, der sådan set står sammen om at ville udfase den russiske gas, er der lige nu rigtig meget behov for, at vi får sat mere tempo på den grønne omstilling. Vi vil jo fra Det Konservative Folkeparti gerne se, at vi får en markedsdrevet udbygning, også af havvind, for det er det, der kan skaleres. Det er det hele, det drejer sig om, altså at det skal op i tempo og op i gear. Det er vigtigt, at vi har en strategi og en plan for det her. Og med det her lovforslag kan man jo sådan lidt sige, at hvis der er noget, der ligesom skulle justeres i det her, er det helt klart det, der handler om, hvad den politiske målsætning og strategi for havvind i Danmark er. Det synes vi lidt vi savner i det her, og det kunne man godt få ind i det her lovforslag.

Det andet er, at man kan risikere, at det sætter en stopper for den her hurtige og effektive udbygning af de markedsdrevne havvindmølleparker, og det har jo altså nogle erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser. I går vedtog vi jo en power-to-x-aftale, og selv om vi i den aftale lavede en mulighed for det, vi kalder direkte linjer, skal vi jo også se på, hvordan det så bliver koblet til det her, også i forhold til muligheden for de kystnære projekter, der f.eks. er koblet til power-to-x. Vi er jo nødt til at se tingene mere i sammenhæng, når vi taler grøn omstilling og energi.

Så er der den kommunale vetoret. Det er selvfølgelig vigtigt, at vi har kommunalt selvstyre, men igen er der måske også brug for, at vi tager det her planhierarki op og ser på, hvordan vi kan skabe nogle incitamenter til, at de kommuner, der holder for, også har en interesse i at gøre det. Jeg talte lige før, her tidligere i eftermiddags, med borgmesteren for Bornholm, som jo følger det her tæt. Han sagde: Vi

vil jo gerne gøre noget, men det kunne også godt være, man kunne få noget uddannelse og nogle kompetencer inden for den grønne energi; så ville det også være lidt nemmere at stå til ansvar over for borgerne, i forhold til hvor vi driver det henad. I stedet for at vi laver lovgivning for én ting og så gør det for den næste ting – altså hvor vi skærer det ud i pæne stykker ligesom lagkagen, der blev serveret lige før ved Søren Pape Poulsen 50-årsfødselsdagsreception – skulle vi måske hellere prøve at sætte det lidt mere sammen i en helhed og så se, hvordan de her ting spiller sammen. Det håber vi meget at vi kan få lov til at gøre her i udvalgsbehandlingen, for vi synes altså, der er nogle ting her, der godt kunne være skarpere, også i forhold til vores vision: Hvor vil vi hen? Hvordan spiller tingene sammen? Og hvordan får vi alle kommunerne med?

Man kan godt forstå, at mange vil sige nej, men det er jo også, fordi de ikke rigtig har et billede af, hvor store de møller er, og hvad det betyder, hvis de kommer tæt på. Der var en, der sagde: Jeg mangler simpelt hen bare at se det, at visualisere det, i forhold til hvordan sådan en mølle på 270 m ser ud, og i forhold til hvad det betyder, om den er 10 km eller 8 km væk? Det er klart, at det er svært at forestille sig. Jeg kunne heller ikke give ham noget svar. Jeg ved heller ikke, hvad det konkret vil betyde. Så jeg tror lige, vi har lidt mere hjemmearbejde i forhold til at få det her udrullet og set på, hvordan det vil virke i praksis.

Så med de ord ser jeg frem til den videre udvalgsbehandling. Tak for ordet.

Kl. 16:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak. Formålet med lovforslaget er jo at styrke den kommunale opbakning til mindre vedvarende energi-anlæg. Det kan være solcelle-anlæg, eller det kan være vindmølleparker eller kystnære vindmølleparker. Og jeg synes jo, at det klart vigtigste element i det her lovforslag er, at kommunerne ikke bare får ret til at lave indsigelser mod de store energianlæg, men faktisk får lov til at sige nej tak, hvis de ikke vil have dem. Det synes jeg er en god sikring på borgernes vegne, som kan være sådan en lynafleder, ved at man kan få stoppet de projekter, som der vil være stor lokal modstand imod.

Jeg er selv valgt i Ringkøbing-Skjern-kredsen, som er der, hvor Vesterhav Syd ligger, og har jo oplevet modstanden. Der er selvfølgelig også nogle, der har bakket op om det, men i hvert fald, lige meget hvad, har det givet en kæmpe splittelse i befolkningen, fordi der har været meget delte meninger om det her anlæg. Og der synes jeg, det kunne have været godt, hvis der trods alt havde været nogle lokale repræsentanter, som kunne have taget stilling til, om man syntes det eller ej. Og var man utilfreds med det, kunne man vælge nogle andre til byrådet.

Så jeg synes, det er rigtig godt, at vi får givet kommunerne den her mulighed, og også, at man nu får udvidet den her såkaldte åben dør-ordning, så det også gælder kystnære projekter, og at man også dér har den her vetoret, så kommunerne kan få lov til at sige nej, hvis de vil det.

Jeg vil dog også gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg synes, man skal passe på, når man siger 0-15 km. Jeg tror, at mange kan leve med et vindmølleanlæg, der ligger 15 km ude; det er trods alt ret langt. Men med det her kunne det jo også være 500 m ude, det kunne også være 1 km ude. Altså, jeg kan jo huske, at da man lavede Vesterhav Syd, sagde man, tror jeg, at det skulle være mellem, var det 3 km og 20 km, og så blev det jo sjovt nok 3 km, for det er

der, det selvfølgelig er mest rentabelt at lave det, så tæt på kysten som muligt. Så når man bare siger 0-15 km, bliver det jo nok tættere på 0 km, end det gør på 15 km, og det synes jeg bare man skal være opmærksom på, for det kan altså have ret store både visuelle og støjmessige og andre gener, man så skal tage stilling til. Men forhåbentlig kan den her vetoret jo så være med til at bremse de ting, som ikke giver mening, altså hvis det bliver for tæt på kysten og generer for mange.

Men Dansk Folkeparti er en del af den her aftale, og jeg synes, det er godt, at vi får den her vetoret, så vi kan godt støtte det her lovforslag.

Kl. 16:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Den næste ordfører kommer fra Nye Borgerlige, og det er hr. Peter Seier Christensen. Velkommen.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak. De tidligere ordførere har gjort rede for indholdet af lovforslaget, som vi støtter. Så Nye Borgerlige kan bakke op om forslaget.

Kl. 16:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Liberal Alliance, og det er hr. Ole Birk Olesen. Velkommen.

Kl. 16:37

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance støtter også lovforslaget.

Kl. 16:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så ser jeg ikke flere ordførere, der har bedt om ordet, og dermed kan jeg give ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Velkommen.

Kl. 16:37

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det. Lad mig indledningsvis starte med at takke ordførerne for bemærkningerne til lovforslaget. Den grønne omstilling kræver grøn strøm, store mængder grøn strøm. Og mens statslige havvindmølleudbud kan og skal udgøre en af de primære kilder til den grønne strøm, har vi brug for alle gode bidrag, også fra private, der på eget initiativ ønsker at etablere kystnære havvindmøller i de danske farvande.

Derfor tager vi i dag et vigtigt skridt mod at fremtidssikre åben dør-ordningen for vedvarende energi-anlæg på havet, der er etableret uden udbud. Med lovforslaget om justering af åben dør-ordningen holder vi døren åben for mindre kystnære projekter, der kan samle lokal opbakning. Lovforslaget sigter mod at styrke den kommunale opbakning til mindre kystnære vedvarende energi-anlæg, understøtte en effektiv statslig planlægning i forhold til havarealet og sikre teknologineutralitet for VE-anlæg på havet, så også nye teknologier kan testes og etableres under ordningen.

Folkelig opbakning til den grønne omstilling er altafgørende. Og når borgerne bekymrer sig om, hvad VE-projekter vil betyde for deres lokalområde, er det bekymringer, vi skal tage seriøst. Den grønne omstilling kræver samtidig, at alle kilder til VE skal i spil, men omstillingen skal ske med respekt for lokalmiljøer og naboer. Derfor indfører vi med lovforslaget en kommunal vetoret for kommuner med en kystlinje op til 15 km fra et åben dør-projekt. Vetoretten sigter mod at anspore til en tidligere dialog mellem opstillere og

lokalsamfund, således at projekter kan tilpasses og opnå større lokal accept.

Med justeringen af åben dør-ordningen skaber vi desuden klarere regler for markedet med præciseringen af, hvornår staten kan afvise projekter af planmæssige og samfundsmæssige hensyn, ligesom vi indfører en afstandsbegrænsning, så projekter fremover etableres inden for 15 km fra kysten. Afstandsbegrænsningen betyder samtidig, at vi kan ophæve relevante statslige arealreservationer, der i dag medfører en begrænsning af ordningen, og som risikerer at bremse kystnære havvindmølleprojekter med lokal opbakning.

Teknologiudviklingen inden for grøn energi går i disse år utrolig hurtigt, og markedsaktørerne har derfor udtrykt et stort ønske om at kunne etablere og teste nye teknologier via ordningen. Det har vi lyttet til, og vi gør nu det med lovforslaget, at ordningen bliver teknologineutral, så man for fremtiden f.eks. også vil kunne etablere flydende solcelleanlæg på havet via ordningen.

På den måde fremtidssikres ordningen, og vi sikrer, at den kan være med til at understøtte fremtidige teknologiudviklinger til gavn for den grønne omstilling i Danmark og globalt. Jeg vil afslutningsvis gerne takke for interessen for lovforslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen af forslaget. Tak.

Kl. 16:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 16:40

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg er sådan set enig med ministeren i, når vi nu skal ind på den der folkelige opbakning, at alle kilder skal i spil med hensyn til udbygning af den vedvarende energi. Og jeg står ved, at vi har en politisk aftale, som der jo refereres klart til.

Men vi står jo også i en aktuel situation, hvor vi skal udfase den importerede gas og vi kigger ind i, at vi af flere årsager har brug for mere vedvarende energi, og at vi derfor har brug for mest muligt og måske skal revurdere nogle ting. Jeg synes jo, det er interessant, når man f.eks. på Hanstholm Havn kan komme frem til at sætte nogle møller op, som der er opbakning til. Jeg noterer mig også, at mølleprojektet ved Omø jo sådan set ikke har, hvad skal man sige, mødt veto fra nogen kommuner, og at man sådan set er meget langt med det projekt. Jeg har ikke hørt det allersidste nye, men det virker, som om det egentlig er der, hvor det er EU og nogle ministre, som ikke kan komme helt i mål med at fremme det projekt. Er der noget nyt om, at vi kunne komme frem til, at Omøvindmølleprojektet blev en realitet?

Kl. 16:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 16:42

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, altså, der foreligger ikke nogen endelig afgørelse endnu. Det er jo en myndighedsafgørelse. Det er klart, at det i høj grad handler om EU-lovgivning, men jeg synes nu ikke, at hr. Søren Egge Rasmussen er helt retfærdig, hvis han fremstiller det, som om det afhænger af EU og nogle ministre. For det første er der ikke nogen ministre inde over den beslutning, og for det andet er der faktisk så til gengæld mange andre kritiske røster også fra interessenter, som jeg tænker at ordføreren egentlig normalt lytter til, nemlig naturfredningsforeninger og Dansk Ornitologisk Forening og andre, som er meget bekymrede for, at vi går på kompromis med naturbeskyttelsen.

Personligt har jeg den holdning, at vi nok bliver nødt til at finde en lidt bedre balance end den, der er til stede lige nu, mellem

VE-lovgivningen og naturbeskyttelseslovgivningen fra EU's side, al den stund at jeg tror på, at en større grad af sameksistens faktisk er muligt, og at man godt kan lave VE-projekter, så det faktisk endda nogle steder kan være med til at fremme biodiversiteten.

Kl. 16:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:43

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg lytter sådan set til alle, også til grønne organisationer, men lige i forhold til Omøprojektet synes jeg, at man mangler at finde den rette balance, så det kan realiseres.

Men der var egentlig et andet aspekt, jeg ville høre om, for nu åbnes der op for, at vi kan få solcelleanlæg på havet. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om vi har undersøgt det godt nok. Altså, hvad kan de negative konsekvent være af det? Jeg synes, jeg har lidt svært ved at vurdere ud fra lovforslaget, om det er belyst godt nok. Synes ministeren, at det er belyst godt nok?

Kl. 16:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:43

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, det synes jeg ikke man kan sige at det er endnu. Det er jo bl.a. et eksempel på, at det nok er meget godt, at vi har forskellige regler til at sikre miljøvurderinger også af VE-projekter, hvilket jo så igen er lidt paradoksalt at spørgeren bringer op, for spørgeren vil jo, som det lyder, have Omøprojektet igennem uanset hvad. Jeg vil også meget gerne have Omøprojektet igennem, men selvfølgelig ikke, hvis det betyder, at vi kører over for rødt lys i forhold til nogle EU-regler, som jo er til for at sikre biodiversiteten. Jeg tror altså, det er nødvendigt, at vi med den meget store udbygning af energiproduktionen fra havvind, vi har brug for i de kommende år, finder en løsning, hvor vi også tager hensyn til fugle og også tager hensyn til biodiversitet generelt. Ellers risikerer vi altså at komme til at gøre meget stor skade. Så det skal være en balancegang, og vi skal selvfølgelig følge den gældende lovgivning. Det siger sig selv.

Kl. 16:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Så er der ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Mulighed for at undlade erstatning af visse aflyste

undervisningstimer som følge af personalefravær på grund af covid-19).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 24.02.2022).

Kl. 16:44

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Jens Joel.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det. Vi har jo i de sidste par år været samlet mange gange for at diskutere forskellige ting på skoleområdet, der relaterer sig til den pandemi og den meget usædvanlige situation, vi har stået i. I dag tror jeg, at vi hverken får brug for de store armbevægelser eller de store diskussioner eller noget andet.

Til gengæld er det, vi vil ændre med det her lovforslag, ekstremt vigtigt for sektoren. Det handler nemlig om, at den undervisning, der var aflyst i starten af året, i januar og februar, på grund af at rigtig mange var blevet ramt af covid-19, ikke skal indhentes – i modsætning til en pukkel af undervisning, man har skubbet foran sig – sådan at man ude på skolerne kan koncentrere sig om det, der i virkeligheden er det vigtigste lige nu, nemlig at lave den bedst mulige undervisning for de børn og unge, man har på skolerne, og det er jeg rigtig, rigtig glad for at der tegner sig et bredt flertal for.

Man kan sige, at vi i et bredt fællesskab har taget den udfordring op, samtidig med at vi har stået i den meget vanskelige situation med covid-19, og at vi med stor inddragelse af sektoren har fundet en løsning, og jeg vil være glad for, at vi også kan fastholde den kadence i samarbejdet, når vi forhåbentlig ser, at pandemien klinger af. Så Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Kl. 16:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Venstre, og det er her Kenneth Mikkelsen. Velkommen.

Kl. 16:46

(Ordfører)

Kenneth Mikkelsen (V):

Tak for det. Venstres ordfører på det her lovforslag kunne desværre ikke være i salen i dag, så jeg har lovet at læse ordførertalen op. Derudover skal jeg hilse fra Det Konservative Folkeparti og sige, at de føler sig fuldt ud dækket af Venstres ordførertale i dag.

Det er jo gået lige omkring 2 år siden det famøse pressemøde – skal vi kalde det det – i Statsministeriet, hvor regeringen lukkede Danmark ned for første gang. Det har været 2 år hårde år for alle danskere, men der er ingen tvivl om, at særlig vores børn og unge har været ramt af coronanedlukningerne. Man siger, at 2 år er sådan et fingerknips for ældre, men en evighed for børn og unge, og det er i jo situationen her nok meget præcist beskrevet. Skolerne, fritids-tilbuddene, de sociale aktiviteter har været lukket ned, og i lange perioder har de unge skullet leve med usikkerheden om, hvornår de kunne se venner, klassekammerater, lærere og mange andre igen.

De 2 hårde år har selvfølgelig sat sine spor hos danske børn og unge, som desværre mistrives som aldrig før; det er i hvert fald, hvad Børns Vilkår, BørneTelefonen og Sundhedsstyrelsen og andre ud fra undersøgelser fortæller os. Vores børn og unge har i den grad brug for at vende tilbage til en fast og tryk hverdag og at kunne

sige endegyldigt farvel til pandemi og restriktioner, herunder også til omlagte skemaer og erstatningstimer.

Derfor er det her lovforslag en naturlig konsekvens af de sidste 2 års, skal vi kalde det kaos, for med udløbet af særloven ved årsskiftet, ja, så er onlineundervisning og aflyste timer nu igen omfattet af de almindelige regler om, at der så skal afholdes en til en-erstatningstimer for den aflyste eller onlineafholdte undervisning. Men det er i virkeligheden nok det sidste, vores børn og unge har brug for lige nu, og tilsvarende så er hele uddannelsessektoren også træt, kunne vi kalde det, efter 2 år, hvor alle har løbet rigtig, rigtig hurtigt. Derfor er der også mest af alt brug for ekstraundervisning i aftentimer, i weekender, i forårets helligdagsferier og andet. Det ville være alt andet end positivt, ja, vel nærmest en lang coronaeftersidning, kunne man kalde det, hvis alle de aflyste timer en til en skulle være gennemført aften og weekender. Så derfor bakker Venstre også op om L 144.

For Venstre handler det primært om vores børns trivsel. Børn og unge i danske skoler har brug for at komme videre og bruge energien rigtigt. Det er det her lovforslag, der bygger på en bred politisk aftale med alle Folketingets partier, med til at sikre. Det siger sig selv, at forslaget også gavner kommuner og skoler samt lærere og forældre, der også har brug for at vende tilbage til en almindelig hverdag og se fremad.

Vi håber og regner med, at landets dygtige grundskolelærere indhenter, hvad der indhentes kan, her i foråret, og at man samtidig fra skolernes side prioriterer, at afgangselever får tilstrækkelig med undervisning mod slutningen af deres skolegang. Der er jo, som de fleste jo ved, tale om en helt ekstraordinær situation. Det er ikke praktisk muligt at afvikle de aflyste timer, uden at det går ud over børn og unges trivsel; det er den afvejning mellem på den ene side de normerede timer, som selvfølgelig normalt skal afholdes, og så børnenes ve og vel.

På den baggrund kan Venstre støtte forslaget. Og lad mig så igen minde om det, som jeg sagde indledningsvis, nemlig at også Det Konservative Folkeparti bakker op om lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 16:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Det er noteret, at der var en hilsen fra De Konservative. Næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti. Det er fru Signe Munk.

Kl. 16:50

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

SF's aldeles fremragende ordfører på området kunne ikke være her i dag, så salen må tage til takke med undertegnede.

Det lovforslag, vi behandler i dag, giver mulighed for at undlade erstatninger af aflyste undervisningstimer som følge af covid-19. Og det er noget, vi i SF har presset på for. Det er vigtigt for skolerne, at de aflyste timer ikke skal erstattes, for det vil presse undervisningen og eleverne endnu mere. De har i forvejen været under et enormt pres, og hvis man skulle have en masse erstatningstimer, ville det betyde et endnu mere urimeligt pres. Derfor er vi glade for i SF, at det her lovforslag kan lette presset.

Samtidig har personalefraværet været højt på mange skoler, og det har skabt et hårdt pres på personaleressourcerne. Uvisheden om, hvordan det skal håndteres i fremtiden, har skabt meget stor usikkerhed på skolerne, og det er netop en usikkerhed, vi er glade for nu at kunne fjerne. Børn og unge på skolerne har ofret stort under covid-19. Det har vi bl.a. kunnet se i den store stigning, der er, i mis-trivsel blandt børn og unge. At overbebyrde dem med mange ekstra erstatningstimer vil presse dem endnu mere i forhold til trivsel.

Af den grund er vi i SF glade for, at ministeren har lyttet både til os, men i særdeleshed også til lærerne, skolelederne og eleverne,

så skolerne nu med ro i maven kan have fokus på at få indhentet efterslæbet på en hensigtsmæssig måde uden at øge presset. Derfor bakker SF op om lovforslaget. Det er godt for personalet og for børnene og de unge i skolerne.

Kl. 16:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Radikale Venstre, og det er fru Lotte Rod.

Kl. 16:52

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Det er jo næsten ikke til at bære, at elever skulle have endnu et år med corona, og vi må bare gøre alt, hvad vi kan, for at der i resten af skoleåret er plads til fællesskabet, at være sammen og at fordybe sig i fagene og ikke bare sådan en halsen efter og træning til eksamen.

Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak for de forskellige aftaler, vi har lavet, både den om prøverne til sommer, men også den her aftale, som jo handler om, at man ikke behøver at erstatte alle de timer, som man har tabt, som de andre ordførere også har været inde på. Da jeg ligesom løb ned over høringssvarene, vi fik, studsede jeg over, at Danmarks Lærerforening har skrevet *tre* linjer, hvor de udtrykker deres tilfredshed med det. Det tror jeg simpelt hen aldrig at jeg har set før, altså at de kunne gøre det så kort.

Så på den måde vil jeg også bare på Radikale Venstres vegne tilslutte mig tilfredsheden med, at skolerne som sagt ikke behøver at erstatte de timer, de har tabt.

Kl. 16:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Radikale Venstres ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er hr. Jakob Sølvhøj. Velkommen.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. Som det er fremgået af tidligere ordførertaler, er formålet med lovforslaget her at håndtere de problemer, der desværre også i det her skoleår har ramt landets uddannelsesinstitutioner på grund af coronaen. Smitteniveauet og dermed også fraværet har jo i perioder, ikke mindst i januar-februar i år, været så tårnhøjt, at det ikke har kunnet undgås, at der måtte aflyses et stort antal undervisningstimer. Det har skabt problemer med at leve op til de timetal, der er fastsat i lovgivningen, i et omfang, så det reelt ikke har været muligt at erstatte dem.

Derfor er det i al sin enkelthed – og jeg kan måske sige det næsten lige så kort, som jeg kan forstå Danmarks Lærerforening har gjort det – en bunden opgave for os at justere lovgivningen, sådan at vi ikke kræver, at der skal lægges en stor byrde af ekstra undervisning på eleverne her resten af året. Så Enhedslisten kan tilslutte sig lovforslaget.

Kl. 16:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er hr. Alex Ahrendtsen.

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti kan også støtte lovforslaget, og jeg skal ikke gentage, hvad mine gode kolleger har sagt om selve lovforslaget, men egentlig alene sige noget om, hvordan det er kommet i stand, nemlig at det er Skolelederforeningen og Danmarks Lærerforening, som har rettet henvendelse til os, hvilket er udtryk for det gode samarbejde, der er etableret mellem ministeriet, forligspartikredsen og de relevante parter. Ministeren har jo en stor ære for at have etableret samarbejdet Sammen om skolen, som i stort og småt faktisk viser sig at have rigtig gode effekter på arbejdet i Folketinget – ikke bare på det her lovforslag, men generelt.

Jeg tror, det er godt for folkeskolen, jeg tror, det er godt for børnene, jeg tror, det er godt for lærerne, jeg tror, det er godt for eleverne, og det er i særdeleshed godt for os her i Folketinget, at vi nu samarbejder med skolens parter, og at de samarbejder med os, i stedet for at vi i mange år har ligget i krig. Jeg har sagt det før, men jeg synes faktisk, at vi skal blive ved med at minde hinanden om, at det, der er sket, er en god ting. Det er godt for lovgivningsarbejdet. Det bliver bedre. De får ikke altid ret. De får ikke indflydelse på alt, men de har indflydelse, og det viser det her lovforslag at de har.

Jeg håber selvfølgelig, at det fortsætter i de kommende år, men meget er ofte afhængigt af enkeltpersoner. Men når enkeltpersoner trækker på samme hammel, er det, at man pludselig får det gode samarbejdsklima, og jeg vil egentlig bare rose ministeren for det. Det har ministeren stor ære i, og jeg har drømt om i mange år, at vi kunne have det her samarbejde. Vi kan se, at i de lande, hvor interessenterne samarbejder med politikerne, har man også et velfungerende skolevæsen. Det er simpelt hen så afgørende.

Jeg kan måske slutte af med en lille fortælling om en rumænsk delegation, der var taget til Danmark. Sammen med hr. Stén Knuth mødtes vi med delegationen, fordi de jo var interesserede i at høre lidt om folkeskolen og reformerne. Jeg forsøgte at fortælle forholdsvis neutralt og objektivt, hvad jeg syntes om det, både godt og skidt, men en af de ting, jeg sagde til dem var vigtigt, var, at de involverede lærerne og skolens parter, for den store fejl, vi har begået tidligere, var, at vi pludselig kom på kant med dem, og det er aldrig godt. Jeg har i senere sammenhænge mødt nogle af de her rumænske parlamentarikere, og de har fortalt mig, at de allerede har involveret Finland og deres erfaringer og er ved at implementere nogle af de ting og det samarbejde, som har bevirket, at det fungerer så godt i Finland.

Så hvorfor fortæller jeg egentlig det? Det er jo bare et lille lovforslag, men jeg synes, det er vigtigt, at vi minder hinanden om, at det er et samarbejdende folkestyre, ikke kun her, men uden for Folketinget. Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 16:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Den næste ordfører kommer fra Nye Borgerlige, og det er fru Mette Thiesen. Velkommen.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

Tak. I Nye Borgerlige støtter vi ikke lovforslaget. Vi mener grundlæggende, at vi efter den her coronaperiode har set en ret massiv mistrivsel, fordi børnene i alt for høj grad har været hjemsendt. Vi ser et kæmpe trivselsmæssigt efterslæb, men vi ser faktisk også et fagligt efterslæb. Og jeg synes, det er ganske naturligt, at de børn, der har misset noget undervisning, enten fordi lærerne har været syge, eller fordi man har lukket ned – fuldstændig ude af proportioner

i forhold til det, der var – sådan set også har krav på at få den undervisning, som de har misset.

Så i Nye Borgerlige støtter vi ikke det her lovforslag.

Kl. 16:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører.

Undskyld, jeg må bede ordføreren om at komme tilbage igen. Jeg havde overset, at der faktisk er ønske om en kort bemærkning, og det er der fra fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:59

Lotte Rod (RV):

Jeg får bare lyst til at spørge Nye Borgerlige: Hvornår skal eleverne have den ekstra undervisning?

Kl. 16:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Mette Thiesen (NB):

I løbet af foråret.

Kl. 16:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Lotte Rod.

Kl. 16:59

Lotte Rod (RV):

Forestiller Nye Borgerlige sig så, at det skal være i weekenderne eller i forlængelse af skoledagen, eller hvad tænker Nye Borgerlige?

Kl. 16:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Mette Thiesen (NB):

Det vil jo være op til den enkelte skole, hvordan man indretter det. Jeg synes, det er ganske naturligt. Vi var imod, at man lavede den ret massive nedlukning. Vi stemte sådan set også imod den nødlov, der i efteråret gjorde det muligt at lukke skoler, hvilket man så desværre også gjorde igen. Der har været rigtig mange ting ved den her coronahåndtering, der har været fuldstændig ude af proportioner. Man har holdt børnene hjemme fra skole, hvor det overhovedet ikke har været nødvendigt. Nu står de her børn så med et ret stort efterslæb, også med hensyn til undervisning. Den undervisning synes jeg sådan set de har krav på.

Kl. 17:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Så er der ikke flere korte bemærkninger til ordføreren, og jeg ser ikke flere ordførere fra andre partier, der ønsker ordet. Så dermed kan jeg give ordet til børne- og undervisningsministeren. Velkommen.

Kl. 17:00

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Og tak for opbakningen til det her forslag. Jeg skal ikke gøre det meget langt, men jeg skal sige, at det i høringssvarene er blevet anført, at der er en problematik omkring privatskolerne. Det, der har været vores hensigt fra ministeriets side, når vi har skrevet det på den måde, vi har gjort, har egentlig været at understrege, at man heller ikke på privatskolerne kommer til at være forpligtet af en hel masse; så det var egentlig den parallelitet, der skulle skabes.

Så jeg vil bare tilkendegive fra talerstolen, og det har jeg gjort tidligere i dag, også over for folkeskoleforligskredsene, at det får vi selvfølgelig klargjort, så den misforståelse ikke er der. Så det har egentlig været et spørgsmål om at forsøge at sikre, at alle har de samme frihedsrettigheder, at det er skrevet på den måde.

Ud over det vil jeg sige tusind tak til hr. Alex Ahrendtsen for ordene. Jeg mener også, at det er overmåde vigtigt med det samarbejde, vi har haft, både partierne imellem og under corona. Jeg synes også, at snakken i dag i salen viser det, altså at der er en udbredt grad af enighed. Jeg sad sådan og tænkte på, at når man tager i betragtning, hvor mange snakke, vi har haft, så bliver det her på en eller anden måde afslutningen af dem. Der er foregået ufattelig mange samtaler på kryds og tværs mellem partierne under vores møder og individuelt mellem parterne, og så kulminerer det typisk med, at vi jo så laver lovforslag.

Men der går en lang proces forud, som jeg mener er så uendelig vigtig for det, vi får lavet. Og det er jo fuldstændig rigtigt, at det forslag, vi behandler her i dag, er blevet bragt til os politikere fra parterne med et stort ønske om, at man kunne få lov til ikke at skubbe en undervisningspukkel foran sig til kæmpestor gene for arbejdsmiljøet på skolerne og i øvrigt til gene for eleverne, som jo så ville skulle stille op til eftermiddags- og aftenundervisning, weekendundervisning og alt muligt andet i en tid, hvor der simpelt hen er brug for, at der kommer ro på igen.

Jeg synes også, det er vigtigt, at man dvæler ved den samarbejdsform, og det er mit store håb, at vi kan bibeholde den. Og det er jo helt rigtigt, at det ikke betyder, at vi er enige om alt – for så var der slet ikke behov for det forum, og så kunne man jo bare gøre tingene. Der er jo behov for det forum, fordi der nødvendigvis vil være forskellige perspektiver på tingene, afhængigt af om man er elev eller man er lærer eller man er leder eller man er kommune, og de forskellige perspektiver skal selvfølgelig ind til bordet og mødes med hinanden.

Jeg synes, at noget af det mest interessante, der sker i rummet, er at høre parternes refleksioner på hinandens synspunkter; for en ting er jo at høre synspunkterne – dem kunne man også slå op i pressen, og de bliver lidt uddybet, når vi har møde om dem – men at høre, hvordan de reflekterer på hinandens synspunkter, er meget ofte det, der udkrystalliserer de gode løsninger. Og så giver det selvfølgelig sig selv, at når folkeskoleforligskredsen sidder med de forskellige synspunkter, der er, så synes jeg, at vi får nogle refleksioner, som når nogle helt andre niveauer end det, vi gør på den måde, man ellers har kørt tingene på.

Jeg har ikke holdt et eneste møde under corona – og vi har godt nok holdt mange af dem, både med interessenter og den politiske følgegruppe – hvor vi ikke efterfølgende har rettet ting til. Så hvis man skulle være i tvivl om, om det nytter noget at lytte til hinanden, skal man bare kigge på de dosmersedler, jeg har lavet bagefter, med ændringer af ting, i forhold til hvordan vi ellers ville have gjort det. Så når der kommer høringssvar nu med tre linjer fra Danmarks Lærereforening, er det jo, fordi rigtig meget af den proces er blevet tygget igennem i det samarbejde, vi har løbende med hinanden, og det synes jeg er enormt tilfredsstillende. De må gerne lave lange høringssvar, alt er godt. Men det afspejler, at vi har et ualmindelig godt samarbejde i de her tider, og det er godt. Så noget godt er der kommet ud af coronatiden.

Tusind tak til Folketingets partier for at bakke op om den proces, for det kræver jo også, at vi står sammen om det – ellers ville vi være lige vidt. Så tusind tak for det.

Kl. 17:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ønske om en kort bemærkning til ministeren fra fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:04

Lotte Rod (RV):

Jeg vil bare gerne kort sige tak for bemærkningerne om de frie skoler og privatskolerne, for selvfølgelig skal vi ikke til at pille i og regulere, hvor mange undervisningstimer de skal have, og derfor synes jeg bare, at det er godt, at ministeren selv siger det her. Jeg opfatter det også sådan, at det er vi selvfølgelig i gang med at få fikset, og derfor sagde jeg heller ikke noget om det i min tale. Så bare tak, fordi ministeren tilkendegiver det så tydeligt.

Kl. 17:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 17:04

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, det var faktisk præcis, fordi både fru Lotte Rod, men også andre ordførere har bragt op over for mig i forbindelse med behandlingen af lovforslaget, at der var en problematik. Derfor tænkte jeg bare, at nu ville jeg også på sådan en bindende måde give tilsagn om, at vi ville imødekomme jer i forhold til de indvendinger, der har været. Og det er vi i gang med at finde en teknisk løsning på hvordan vi gør. Men, altså, det var bare for også herfra at have sagt, at det er hensigten, at vi får løst den problemstilling i forbindelse med det her lovforslag.

Kl. 17:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Så er der ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Mødet er udsat. (Kl. 17:06).

Kl. 17:30

Samtykke til behandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er genoptaget.

Vi vender nu tilbage til det punkt, som er opført som dagsordenens punkt 1, som er tredje behandling af L 145.

Dette punkt kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, og derfor skal der stemmes om samtykke til behandlingen af dette punkt.

Der skal jf. forretningsordenens § 42 tre fjerdedele flertal til et sådant samtykke.

Kl. 17:30

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der kan stemmes.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 99 (S, V, SF, RV, EL, KF, DF, NB, LA, FG, Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Lars Løkke Rasmussen (UFG) og Lise Bech (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Samtykket er givet.

Derfor kan vi nu gå til tredje behandling af L 145.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 14.03.2022. 1. behandling 15.03.2022. Betænkning 15.03.2022. 2. behandling 15.03.2022. Tillægsbetænkning 16.03.2022).

Kl. 17:31

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er stillet ændringsforslag.

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Rosa Lund, Enhedslisten. Velkommen.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg tager ordet nu igen, fordi jeg synes, vi er nødt til at have et svar fra udlændingeministeren på, hvorfor regeringen ikke vil bakke op om den alternative finansiering, vi foreslår fra Enhedslisten, SF og Radikale Venstres side. Det er en finansiering, som betyder, at verdens fattige ikke skal betale for verdens flygtninge, og jeg synes ærlig talt, at ministeren må komme herop på talerstolen og forklare, hvorfor regeringen står så fast på, at det skal være sådan, at de mennesker i verden, som er allermoste fattige, skal finansiere de mennesker, som har det allersværest lige nu på grund af Putins krig. Jeg synes ærlig talt godt, regeringen kan komme herop og stå på mål for, hvorfor man ikke vil lave en alternativ finansiering.

Kl. 17:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Men udlændinge- og integrationsministeren ønsker ordet. Værsgo.

Kl. 17:32

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak. Jeg vil starte med at sige tak til Folketinget for en – synes jeg – meget kvalificeret politisk diskussion af det her lovforslag, på trods af at det jo er fremsat og udarbejdet i al hast. Så tak til alle de partier, der har været en del af den politiske diskussion, og det er vel egentlig alle Folketingets partier.

Så vil jeg også sige, at vi i går krydsede 3 millioner ukrainere, der er fordrevet fra Ukraine. Der er også flere millioner internt fordrevne i Ukraine, og vi er fortsat i en situation, hvor mange af de ukrainske storbyer, herunder Kyiv, holder stand. Det her kan gå fuldstændig galt – fuldstændig galt. Lidt over halvdelen af de mennesker, der har forladt Ukraine, er taget til Polen, og de polske

myndigheder siger, at de første ukrainere havde en idé om, hvor de skulle hen. De var ikke kun på flugt fra noget, men de havde også en idé om, hvor de skulle hen. Det skyldes bl.a., at der i forvejen lever over 1 million ukrainere i Polen, så folk har venner og bekendte der, og det er det samme, vi har set i Danmark. Mange af de ukrainere, der er kommet hertil, bor privat hos venner, bekendte, familie eller deres families arbejdsgiver. Mange bor i landbruget i Danmark. Men det, som de polske myndigheder siger nu, er, at de næste bølger, der kommer ud af Ukraine, mere er folk, der er på vej væk fra noget end på vej hen til noget. Det er gammeldags flygtninge, kan man sige, folk, der bare skal væk fra bomberne, og det betyder også, at min bedste vurdering er og myndighedernes bedste vurdering er, at vi kommer til at se den største flygtningekatastrofe af fordrevne på det europæiske kontinent siden anden verdenskrigs afslutning. Det kan blive meget, meget voldsomt, og det, vi diskuterer i Danmark i dag, kan være et første skridt på en meget lang rejse.

Det er ikke for at negligere, at der er et voldsomt finansieringsbehov for at få det her lovforslag igennem – mellem 2 mia. og 2,5 mia. kr. – men vi kan mødes her om et halvt år eller om et helt år og stå i en situation, hvor vi vil længes tilbage til den martsdag, hvor det var den nuværende situation, vi skulle forholde os til. Og det er ikke for at negligere den politiske diskussion, Enhedslisten rejser, men det er bare for at sige, at det er en meget omfattende situation, vi står i. Når loven nu forhåbentlig lige om lidt vedtages, vil udlændingemyndighederne begynde at udstede opholdstilladelser, og vi satser på, at den første er udstedt her i weekenden, og så har vi lavet en aftale med Kommunernes Landsforening om, at folk senest 4 dage efter skal boligplaceres rundtomkring i danske kommuner, og så vil vi se, at danskerne får nye kolleger, at børnene får nye skolekammerater, og at der måske er et ukrainsk navn, når vi er nede at aflevere ungerne i vuggestuen. Fra om ganske få dage vil det danske samfund stå med, hvad jeg vurderer til at være den største integrationsopgave, det her land nogen sinde har stået med. Det bliver meget omfattende.

Så det er i den kontekst, og det er med den kulisse, jeg også beder om, at vi diskuterer, hvordan vi finansierer det her lovforslag, og ja, det er rigtigt, at vi foreslår, at godt 2 mia. kr. skal bruges på Udlændingeministeriets område. De overføres fra en konto, som hører til under Udenrigsministeriet, og det er jo med henblik på, at vi – med et teknisk begreb – DAC'er de her penge, sådan som vi har gjort det siden 1992. Med til den diskussion synes jeg også det hører, at de mange tusinde ukrainere, der nu er kommet til Danmark, hvoraf langt hovedparten er indrejst uden at søge asyl, men med en visumfri adgang til Danmark, hvis vi ikke havde den her særlov, så alligevel ville skulle søge asyl, når deres visum udløber om 90 dage. De ville alligevel skulle være i vores asylcentersystem, de ville skulle have stillet tolke, advokater og indkvartering til rådighed, vi ville skulle risikere at have tusindvis af mennesker boende i det danske asylsystem. Det ville fuldstændig sande til, og det ville betyde, at vi ville have meget lange sagsbehandlingstider, og vi har også en flaskehals, i forhold til hvor mange advokater vi har, som er i stand til at repræsentere folk, hvor mange dommere vi har der er i stand til at træffe afgørelser i Flygtningenævnet, og hvor mange tolke vi har, der er i stand til at lave kvalificeret tolkning både mundtligt og skriftligt.

Så det ville blive ekstremt dyrt, hvis folk skulle bo i asylcentersystemet. Så det er også af de årsager, vi har behov for at få skrevet de opholdstilladelser, så folk hurtigt kan komme ud. Og hvis folk skulle være i asylcentersystemet, ville vi jo med den eksisterende praksis også skulle betale de udgifter, og de ville også skulle DAC'es. Det vil også sige, at de ville indgå som en del af udviklingsrammen. Det er jo helt legitimt, at Enhedslisten så siger, at det er et politisk valg, om man vil DAC'e dem, og det giver jeg Enhedslisten ret i. Der vil jeg bare i al stilfærdighed sige, at det jo så ikke er sådan, at der bare er en gratis frokost et andet sted. Men så skal vi jo finde milliarder

af kroner et andet sted på den danske finanslov, og der er det i hvert fald regeringens holdning – og det er en politisk holdning – at vi også synes, at det er politisk rimeligt, at det finansieres inden for rammen af udviklingsbistanden.

Kl. 17:37

Vi har i mange år haft rekordlave asyltal, og det har betydet, at meget, meget få penge fra den danske udviklingsramme er gået til at finansiere flygtningemodtagelse. Nu er vi så i den anden situation, og nu håber jeg så på, at Folketinget vil stemme de ændringsforslag ned og bakke regeringen op i, at det må være rimeligt, at udviklingspolitikken nu også holder for i den helt ekstraordinære situation, vi står i nu. Tak for ordet.

Kl. 17:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er en række korte bemærkninger til ministeren. Den første er fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:38

Christian Juhl (EL):

Jeg tror da, at alle i den her sal er klar over, hvor alvorligt det her er, og hvor alvorligt det kan blive. Alle er jo klar over, at de 20.000 mennesker er udtryk for et skud, som måske slet ikke holder stik – det kan gå begge veje, det kan gå helt vildt. Og som en af medarbejderne i et ministerium sagde: Hvad så, hvis der bliver 100.000?

Jeg er glad for, at ministeren siger, at penge fra Indenrigsministeriet, penge fra Finansministeriet kan medregnes som udviklingsbistand ifølge DAC-reglerne. Al den der snak om DAC er der ingen, der forstår, uden for den her sal – og sandsynligvis heller ikke i den her sal, har jeg hørt. DAC-reglerne betyder, at det regnes med som udviklingsbistand, og det er vel rimeligt, at man udvider rammen i en tid, hvor verden står fuldstændig på hovedet.

Jeg vil gerne spørge ministeren: De 18 mia. kr. til mere militær er delvis lånefinansieret. På 4 dage kunne man knipse med fingrene, og så var pengene på plads. Coronaudgifterne bliver delvis lånefinansieret. Hvad er grunden til, at det er verdens fattigste, der skal betale for de her udgifter?

Kl. 17:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 17:39

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil starte med sige, at jeg godt forstår retorikken, men i realiteten er det jo altså danskerne, der betaler, uanset hvordan vi end vender og drejer tallerkenen. Det er danskerne, der betaler for udviklingspolitikken; det er Danmark, der kommer til at betale for en styrkelse af vores forsvar; og det er danskerne, der kommer til at betale for modtagelsen af ukrainerne. Og det er, uanset hvordan man end vender og drejer det.

Så er det rigtigt, at regeringen sammen med flere andre partier i Folketinget har et ønske om, at vi bruger væsentlig flere penge på vores forsvar, og det er, fordi sikkerhed og fred i Europa kommer med en pris, og den pris har vi ikke betalt, som vi skulle, endnu – det kommer vi til. Og det kommer også til at få omkostninger for det danske samfund.

Det er rigtigt, at man godt kan låne penge, men man kan ikke kun låne penge. Man bliver også nødt til at foretage økonomiske prioriteringer, og her synes vi, at det er rimeligt, at man nu ud af den samlede ramme, der er på udviklingsområdet, bruger godt 2 mia. kr. til modtagelsen af fordrevne på vores eget kontinent.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:40

Kl. 17:40

Christian Juhl (EL):

Jamen det forfærdelige er jo bl.a., at de her penge er disponeret i det her finansår, men nu skal de rives væk fra de her projekter. Så er der et andet spørgsmål: Hvad er grunden til, at regeringen den her gang ikke ønsker at forhandle med de folk, der står bag f.eks. udviklingsstrategien? Man ønsker ikke at forhandle, man ønsker at orientere.

Tidligere, i 2015, og under coronaen forhandlede vi og prøvede i fællesskab at finde de udgifter i udviklingsbistanden, som ramte mindst hårdt. Hvorfor vil man ikke det? Hvorfor er man så selvbevidst, at man siger: Det ordner vi selv?

Kl. 17:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 17:41

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg kan i forlængelse af det, som udviklingsministeren allerede har sagt, sige, at han selvfølgelig vil holde ordførerne tæt informeret omkring de dispositioner, der træffes af udviklingsministeren.

Kl. 17:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:41

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Vi står i den største flygtningekrise siden anden verdenskrig, og netop derfor, hr. Mattias Tesfaye, skal vi ikke finansiere den her aftale ved besparelser på udviklingsbistanden. Det er netop, fordi vi står i den største krise. Det giver simpelt hen ikke nogen mening, og jeg køber ikke ministerens forklaring. Det er jo rigtigt nok, at det – i gåseøjne – bliver billigere i forhold til udviklingsbistanden, jo hurtigere folk kommer ud af asylsystemet. Det er vi store tilhængere af i Enhedslisten, altså af kort sagsbehandling, adgang til uddannelse og adgang til arbejdsmarkedet, men hvis det er argumentet, hr. Mattias Tesfaye, bør det jo gælde for alle flygtninge og ikke kun dem, der er på den her særlov.

Kl. 17:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg skal bede fru Rosa Lund om at huske at tiltale ministeren som ministeren.

Værsgo til ministeren for besvarelse.

Kl. 17:42

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg har godt hørt det argument, at så kunne vi bare beslutte os for, at alle, der søger asyl, har ret til det danske uddannelsessystem og det danske arbejdsmarked fra dag et. Det vil jeg advare imod, for jeg vil frygte, at det vil betyde markant højere asyltal i Danmark. Hvis folk ved, at alene det at ankomme til Danmark og bruge asylretten – altså søge asyl, uanset om man har et beskyttelsesbehov eller ej – gør, at man får mulighed for at arbejde nede i Kvickly og sende ungerne på gymnasiet, er jeg bange for, at vi kommer til at få meget høje asyltal. Så af den grund tror jeg, at vi bliver nødt til holde fast i, at arbejdstilladelsen og muligheden for fuld adgang til det danske

uddannelsessystem forudsætter, at man har fået vurderet, om man har et beskyttelsesbehov, og at man har fået en opholdstilladelse.

Med hensyn til ukrainerne er jeg glad for, at der viser sig at være meget bred opbakning til i Folketinget, at vi hurtigt giver dem en opholdstilladelse. Det er en opholdstilladelse, der vil give dem nogenlunde de samme rettigheder som andre flygtninge, der er i Danmark, men de får den hurtigt uden en individuel asylretlig vurdering. Det er så omfattende, at vores asylsystem ville sande til, fordi det er så mange mennesker, der kommer på samme tid. Det er i øvrigt en beslutning, vi træffer på linje med alle andre EU-lande.

Kl. 17:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Rosa Lund.

Kl. 17:43

Rosa Lund (EL):

Vi har jo i Enhedslisten, SF og Radikale Venstre lagt et meget konkret ændringsforslag frem om, hvor pengene kan tages fra. Vi foreslår jo ikke, at vi bare lige sætter os ned og finder de her penge et eller andet mærkeligt sted. Vi peger på nogle helt konkrete steder, som vi tænker regeringen burde være enig i, for det er nemlig penge, som går fra coronainsatsen, som der ikke længere er brug for, og penge, der går fra den forsvarsaftale, der lige er lavet, hvori der netop står, at der skal bruges penge på humanitær bistand. Derfor giver det stadig væk ikke nogen mening for mig, at ministeren holder fast i, at det er verdens fattigste, der skal betale for den her aftale.

Kl. 17:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:44

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Som jeg også sagde i min indledende tale, anerkender jeg fuldstændig, at det her er et politisk valg. Der er ingen automatik her. Og regeringen har med åbne øjne besluttet sig for at bruge flere penge på forsvaret. Det gør vi med åbne øjne, for vi mener, at det er det rigtige for Danmark, at vi kommer op på de 2 pct. af vores bruttonationalprodukt. Vi synes også, det er rigtigt, at udviklingsrammen nedjusteres med 2 mia. kr. med henblik på modtagelsen af ukrainerne. Det er ikke en fejl. Det sker med fuldstændig åbne øjne. Det er vores politik. Det er der et flertal for i Folketinget, og derfor ser vi ikke nogen grund til at flytte os fra det standpunkt.

Kl. 17:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Anne Sophie Callesen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:44

Anne Sophie Callesen (RV):

Jeg vil sige tak til ministeren for at stille sig op og fortælle, at af alle de muligheder, der var, vælger regeringen med åbne øjne, at det så er verdens fattigste, der skal holde for, at vi kan tage godt imod ukrainerne. Så er det jo i hvert fald sagt åbent og ikke, som man ellers tidligere har prøvet at sige, at det ligesom er noget, som er en automatik.

Det, jeg vil spørge om, er: Ministeren siger, at det her kan blive meget værre, så hvor langt er regeringen villig til at gå? Hvor meget vil man tage af udviklingsbistanden, hvis det her bliver meget værre?

Kl. 17:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:45

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det bliver lidt hvis og hvis, for hvor mange mennesker kommer til Danmark? Vi aner det ikke. Det, vi prøver at forberede os på, er jo dels de opgaver, vi står med lige nu, når der kommer mennesker til Danmark lige nu, i dag og i morgen, dels at prøve at se lidt ind i fremtiden og overveje nogle forskellige scenarier for, hvad det danske samfund egentlig skal kunne absorbere, og hvordan vi økonomisk skal håndtere det.

Det er vi ikke færdige med, men ligesom alle andre europæiske lande kigger vi utrolig intensivt på udviklingen i Ukraine. Jeg er selv meget bekymret for, hvad der sker, hvis der kommer bykrig i Kyiv og en kæmpe stor millionby kommer i krig, kommer under belejring og måske bliver omringet. Det kan blive helt vildt voldsomt. Så jeg hepper på den ukrainske regering og den ukrainske befolkning, og jeg hepper på Ukraines regering i de igangværende forhandlinger med den russiske regering. Jeg håber virkelig, at der kommer ro på, selvfølgelig først og fremmest for Ukraine og ukrainerne, men også fordi det kan blive meget omfattende, hvad vi skal håndtere i Vesten, hvis der bliver egentlige krigshandlinger på gaderne i Kyiv.

Kl. 17:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Anne Sophie Callesen.

Kl. 17:46

Anne Sophie Callesen (RV):

Jeg deler, og det tror jeg alle gør, fuldstændig ministerens bekymring for situationen. Det, jeg spurgte til, var, hvor langt regeringen vil gå, også forstået sådan, om regeringen er villig til at se på andre muligheder, hvis det skulle blive nødvendigt at bruge flere midler på modtagelse af flygtninge fra Ukraine. Det håber jeg virkelig regeringen vil overveje, så vi ikke ender i en situation, hvor Danmark igen bliver den største modtager af udviklingsbistand.

Kl. 17:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 17:47

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen synspunktet fra Radikale Venstre er modtaget. Min opmærksomhed er rettet mod det her lovforslag, at vi hurtigst muligt får givet ukrainerne en opholdstilladelse og sikret den bedst mulige integration. Og så er jeg helt sikker på, at hvis eller måske snarere når, der bliver behov for at tage den næste diskussion, vil vi meget gerne diskutere både med De Radikale og resten af Folketingets partier, dels hvad der er det rigtige næste politiske skridt, hvis vi ser en øget tilstrømning, dels hvordan det skal finansieres, og der har jeg også behov for at tale med nogle af mine kolleger, før jeg kan udtale mig mere kategorisk om det.

Kl. 17:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:47

Carl Valentin (SF):

Tak. Som jeg hører udlændingeministeren, så har han to primære argumenter for, hvorfor man skal kanalisere penge fra dansk udviklingsbistand i retning af flygtningemodtagelse i Danmark. Og de to argumenter, som blev fremført i talen, er punkt 1, at situationen er ekstremt alvorlig, og punkt 2, at vi har gjort det på de her måder i lang tid, altså siden 1992. Men det er jo ikke argumenter for, at

man skal finde pengene lige præcis her. Der er alle mulige andre måder, man kunne gøre det på. Vi foreslår så sammen med Radikale Venstre og Enhedslisten, at man kunne tage noget fra det nationale kompromis, penge, der i forvejen er prioriteret til udviklingstiltag, og nogle overskudsmidler fra coronainsatsen og så bruge det. Så det er jo det, man må svare på, altså hvorfor man ikke vil gøre det. Hvorfor er det regeringen så magtpåliggende lige præcis at bruge penge fra udviklingsbistanden til det her, når man har så mange andre muligheder for at finansiere det her forslag?

Kl. 17:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:49

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):
De politiske diskussioner om økonomiske prioriteringer bliver jo først interessante – og relevante, vil jeg sige – når man ser forskellige muligheder sat op over for hinanden. Der anerkender jeg så, at regeringen og SF ikke deler samme synspunkt. For det er en meget vigtig beslutning for regeringen, at vi kommer til at bruge flere penge på vores forsvar, og at vi lever op til de forpligtelser, vi har som en del af NATO, og at vi erkender, at den sikkerhed og stabilitet, som min generation og spørgerens generation er vokset op med, kommer med en pris.

Det er rigtigt, at man godt kunne gøre det at bruge pengene, som ellers skulle være gået til at styrke dansk sikkerhed og forsvar, på modtagelsen af ukrainerne. Det kan man selvfølgelig godt gøre, og det er en politisk prioritering. Det er bare en prioritering, vi er uenige i.

Kl. 17:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Carl Valentin.

Kl. 17:49

Carl Valentin (SF):
Det er vi ikke uenige i, nej, vil jeg sige til udlændingeministeren. For vi er også i SF en del af det nationale kompromis. Vi synes også, at vores sikkerhed er vigtig. Men det er jo midler, som i det her nationale kompromis specifikt er afsat til udviklingsinitiativer. Så det handler jo ikke om at tage nogle midler fra den fælles forståelse, vi har, om oprustning osv. i den her ekstraordinære situation. Det handler jo faktisk om at tage nogle midler, som er afsat til udviklingsprojekter, og så bruge dem her, så vi ikke i stedet skærer i udviklingsbistanden. Jeg håber, at regeringen vil tage nogle initiativer efter det her, som retter op på de problemer, som man nu skaber.

Kl. 17:50

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:50

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):
Det er nogle midler, der *bl.a.* er afsat som følge af den aktuelle alvorlige sikkerhedspolitiske situation i Europa til humanitære indsatser, det er korrekt. Det er *bl.a.* til det, men også til meget andet. Og jeg synes, det er lidt voldsomt bare at tømme kassen på det her ene initiativ, i en situation hvor vi også har behov for at tage mange andre politiske initiativer, *bl.a.* sikkerhedspolitiske initiativer.

Kl. 17:50

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:50

Lotte Rod (RV):

Jeg vil gerne følge op på spørgsmålet fra fru Anne Sophie Callesen, for når ministeren argumenterer for, at fordi der kommer mange, så skal vi tage pengene fra ulandsbistanden, betyder det så, at hvis vi får brug for mere end 2 mia. kr., så vil regeringen tage det fra ulandsbistanden?

Kl. 17:51

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:51

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg siger ikke, at fordi der kommer mange, så skal vi gøre, som vi altid har gjort. Jeg siger bare, at det vil være en ret voldsom beslutning, synes jeg, hvis Folketinget efter en praksis, vi har haft siden 1992 – hvor vi har anerkendt, at flygtningemodtagelse kan indregnes som en del af udviklingspolitikken – midt i den største flygtningekatastrofe på europæisk jord, hvor vi kan se, at omkostningerne kan blive ret omfattende, skal forlade det princip, vi har haft siden 1992. Det synes jeg ville være en ret voldsom økonomisk beslutning at træffe.

Kl. 17:51

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Lotte Rod.

Kl. 17:51

Lotte Rod (RV):

Det vil sige, at ministeren siger, at han ikke vil forlade det princip. Ergo, sagt på en anden måde, betyder det, at ministeren vil finansiere det fra udviklingsbistanden, hvis vi får brug for flere penge. Så dermed vil jeg bare gerne have et helt klart svar på, om regeringen, hvis det viser sig, at vi får brug for det dobbelte, 4 mia. kr. i stedet for 2 mia. kr., så vil tage det fra ulandsbistanden.

Kl. 17:52

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:52

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det kan jeg ikke give et klart svar på, for det afhænger fuldstændig af omfanget. Danmark skal også have en udviklingspolitik, kan man sige.

Kl. 17:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:52

Pernille Skipper (EL):

Det var vist dagens gode nyhed: Danmark skal fortsat have en udviklingspolitik. Det er jeg dog trods alt glad for at ministeren vil sige. Jeg er også ret glad for, at ministeren vil sige, at det her er et politisk valg, som regeringen har truffet, og jeg synes egentlig, at det er lidt at forkleje de øvrige spørgsmål, som om det, vi har foreslået fra Enhedslisten, SF og Radikales side, er enten-eller. Vi har jo faktisk foreslået, at noget af det kan gå fra DAC-systemet, og at noget af det kan tages fra det såkaldte nationale kompromis, hvor der netop er afsat midler til humanitær bistand, og at noget af det kan tages fra den coronakrigskasse, som er sat til side, og som sådan set bare lige nu står og laver ingenting. Hvis det her er så stor en kritesituation,

som ministeren selv formåner Folketinget om, må ministeren vel også være åben over for, at vi kunne tage nogle af pengene fra den krigskasse, der står til netop akutte situationer.

Kl. 17:53

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:53

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det er rigtigt, at ændringsforslaget ikke handler om fuldstændig at finansiere lovforslaget, men kun delvist med de ændringer, som er foreslået af Enhedslisten, Radikale og SF. Det er rigtigt. Men det er dog mindre, end man ellers ville have finansieret efter den praksis, der har været gældende i en del år, og som vi så er politiske tilhængere af.

Jeg synes også, at det hører med til diskussionen, at FN har en anbefaling om, at man skal bruge 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten på udviklingsbistand, og det er der kun en håndfuld lande i verden der gør, og Danmark er et af dem. OECD, som forvalter de her særlige regler om, hvad man kan regne med i udviklingsbistanden, har nogle ret præcise regler for, hvad man kan regne med, og dem lever vi fuldstændig op til, også ved at inkludere flygtningemodtagelsen. Punkt 1, så er vi dukkene i klassen i international udviklingspolitik; punkt 2, det er fuldstændig inden for skiven af den praksis, der er fastlagt af OECD, at man indberegner det første års modtagelse. Det synes jeg bare lige også hører med til diskussionen.

Kl. 17:54

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 17:54

Pernille Skipper (EL):

Tak for den forklaring af DAC-systemet. Jeg tror, at vi i Enhedslisten har fået den cirka ved hver eneste finanslovsforhandling fra både den her og tidligere socialdemokratiske regeringer. Vi er efterhånden ved at forstå, hvordan systemet fungerer.

Men jeg vil gerne vende tilbage til det, som ministeren selv startede med at sige. Det er en politisk beslutning, det er ikke en naturlov, det er ikke noget, som nogen har pålagt Danmark at gøre, og derfor kan ministeren ikke stå der på talerstolen og tørre ansvaret af for den politiske beslutning andre steder. Derfor spørger jeg igen: Det kan godt være, ministeren har sagt nej til det ændringsforslag, som Enhedslisten, SF og Radikale har lavet, men kunne man ikke tage noget af det fra f.eks. en krigskasse, som står der, og anerkender ministeren ikke, at hvis man tømmer udviklingsbistanden, har det også sikkerhedspolitiske konsekvenser?

Kl. 17:55

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:55

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg synes, at jeg i min indledende tale gjorde meget ud af at understrege, at det netop er en politisk beslutning, og det er, fordi jeg synes, det er vigtigt, at danskerne er opmærksomme på, hvad det er, der foregår for tiden. Ja, med åbne øjne kommer vi til at bruge flere af vores fælles penge på forsvaret, og det er prisen for at leve i sikkerhed. Og ja, det får konsekvenser for udviklingspolitikken, at der kommer ukrainske flygtninge til Danmark nu, fordi vi med åbne øjne prioriterer at bruge 2 mia. kr., som ellers ville være brugt ude i den store verden, på modtagelse af ukrainere her.

Jeg vil gerne have, at den politiske diskussion er helt ude i stuerne hos danskerne, fordi vi skal vide, at alting kommer med en pris. Jeg lyttede jo lidt til debatten ved andenbehandlingen og tænkte, at nu bliver det lidt til noget teknik. Jeg synes, det er vigtigt, at vi er ærlige over for hinanden. Det her er politik, og vi har den holdning i regeringen, at det, der sker her, er rimeligt. Det vil jeg gerne understrege.

Kl. 17:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, og tak til ministeren for at tage ordet. Jeg er fuldstændig enig i, at man selvfølgelig skal fortsætte den praksis på det økonomiske område, som man har haft, jeg tror, ministeren sagde fra 1992. Grunden til, at jeg lige tager ordet for en kort bemærkning, er ministerens indlæg, hvor han siger, at vi med den situation, vi står i i forhold til Ukraine, står med den største integrationsudfordring nogen sinde. Det kan selvfølgelig godt komme til at være rigtigt, hvis vi taler om antallet, der kommer til Danmark.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren alligevel lige ville nuancere det her billede lidt, for som repræsentant for et parti, der normalt er indvandre skeptisk, så er det mit indtryk, at mange af dem, der kommer til Danmark, faktisk vil være lettere at integrere for os end folk, der er kommet fra så mange andre steder i verden, bl.a. fordi de jo så entydigt faktisk gerne vil tilbage til deres hjemland, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. De kommer bl.a., fordi de kender nogen i Danmark og har et ståsted her. Vi er bekendt med, at de faktisk gerne vil ud og bestille noget så hurtigt som muligt. Er ministeren enig i det?

Kl. 17:57

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:57

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Dagen efter Putins overfald på Ukraine slog jeg op i integrationsstatistikkerne for at se, hvordan det nu er, ukrainerne klarer sig i Danmark. Både kvinder og mænd har en meget, meget høj beskæftigelsesfrekvens, der stort set svarer til resten af befolkningens. De begår kun to tredjedele af den kriminalitet, en gennemsnitsborger i Danmark begår. Men der skal man jo også huske på, at de ukrainere, der er i Danmark, er kommet hertil på nogle af de ordninger i udlændingeloven, hvor man jo mister sit opholdsgrundlag, hvis man mister sit arbejde, og hvor man ryger ud, hvis man begår kriminalitet. Det synes jeg også bare lige hører med til diskussionen.

Så vil jeg også sige, at den politik, den ukrainske regering fører, hvor de siger, at mænd mellem 18 og 60 år ikke skal forlade Ukraine, også betyder, at halvdelen af de mennesker, der nu krydser de europæiske grænser, er børn, og resten er jo så kvinder og ældre over 60 år. Jeg ved jo ikke, hvad det kommer til at få af betydning for integrationsopgaven. Jeg kan bare se, at vores dagtilbud og vores skoler står for foden af en kæmpe bakke. Alle ved jo, at ét ukrainsk barn eller to eller fem ukrainske børn på en almindelig dansk folkeskole ikke er noget problem, men hvad hvis det bliver mange, mange flere? Det er også derfor, jeg bare appellerer til, at hele det danske samfund nu tager ved, at vi får inviteret dem med til børnefødselsdage, at vi får dem trukket med til fodbold, og at vi får hjulpet mor i arbejde.

Kl. 17:58

Kl. 18:01

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 17:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for den her nuancering, for der ligger jo netop også, at det, når man bruger betegnelsen den største integrationsudfordring nogen sinde, selvfølgelig er et spørgsmål om antallet, og det kan selvfølgelig komme til at vælte os i forhold til den praktiske opgave. Men ellers er de her mennesker, der kommer til Danmark, måske nogle, som vi alle sammen kan håbe på kommer til at begå sig bedre end andre, og som måske også har det udtryk klart og tydeligt, at de i det øjeblik, der er mulighed for at vende tilbage til Ukraine og være med til at genopbygge landet efter de her enormt triste begivenheder, vi ser udspille sig foran os i de her uger, faktisk gerne vil det. Så skal vi selvfølgelig fra dansk side også være med til at hjælpe dem tilbage til Ukraine for at genopbygge et sønderbombet land. Vi må håbe, at den dag kommer, og indtil da skal vi selvfølgelig få tingene til at fungere her i landet, og der vil jeg bare gerne udfordre begrebet om den største integrationsmæssige udfordring nogen sinde, i forhold til at det her måske er nogle mennesker, der faktisk er lidt lettere at integrere i Danmark end mennesker, der kommer fra så mange andre steder i verden.

Kl. 17:59

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 17:59

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil starte med at sige, at den udtalelse selvfølgelig bygger på antallet. Jeg vil også sige, at for et stykke tid siden besøgte jeg nogle af de første ukrainere, der søgte asyl på Center Sandholm, og der sad jeg og talte med en 4-5 kvinder, som var ankommet, og deres børn var nede i Røde Kors' skole. Det allerførste spørgsmål, de stillede mig, var: Hvordan får jeg et arbejde? Jeg har arbejdet med udlændingområdet i nogle år, og det er ikke altid, det er det første spørgsmål, man får. Det var det faktisk her.

Kl. 18:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der ønsker at udtale sig her, er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og derfor går vi til afstemning.

Kl. 18:00

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (SF, RV og EL) tiltrådt af et mindretal (FG), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 25 (SF, RV, EL, FG og ALT), imod stemte 74 (S, V, KF, DF, NB, LA, KD og Lise Bech (UFG)), hverken for eller imod stemte 1 (Lars Løkke Rasmussen (UFG)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 18:01

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 91 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og Hans Kristian Skibby (UFG)), imod stemte 1 (FG), hverken for eller imod stemte 8 (DF, NB, ALT).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 18:01

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. marts 2022, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Og jeg henviser til ugeplanen, som vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:02).